

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor
și a lacurilor de acumulare destinate lichidării**

În temeiul art. 33 alin. (4) din Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Mediului.
3. Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” este responsabilă pentru implementarea Metodologiei menționate la pct. 1.
4. Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, în termen de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a prezentei hotărâri, va elabora instrucțiunea de implementare a Metodologiei nominalizate la pct. 1 și fișa-tip de inventariere a iazurilor și a lacurilor de acumulare.
5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul mediului

Gheorghe Hajder

METODOLOGIE **de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (în continuare – *Metodologie*) reglementează procedura de identificare, examinare și selectare prealabilă a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu risc de impact, analiza multicriterială pentru identificarea iazurilor și a lacurilor de acumulare care necesită a fi lichidate, procedura de lichidare, măsurile de remediere și amenajare a terenurilor.

2. Prezenta Metodologie are drept scop evaluarea iazurilor și a lacurilor de acumulare în baza criteriilor cumulative ce țin de condițiile de siguranță, de mediu, de dezvoltare socioeconomică și de dimensiuni, pentru stabilirea necesității existenței acestora și întreprinderea măsurilor corespunzătoare în funcție de rezultatul obținut.

3. Prevederile prezentei Metodologii se aplică iazurilor și lacurilor de acumulare.

4. Prezenta Metodologie este obligatorie pentru utilizare de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” în procesul de examinare a siguranței în exploatare, a impacturilor aduse și a necesității existenței iazurilor și a lacurilor de acumulare.

5. În cazul iazurilor și al lacurilor de acumulare ale căror construcții hidrotehnice sunt deținute cu drept de proprietate privată, iar terenurile – cu drept de proprietate publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale, procesul de desființare totală sau parțială a barajului se exercită cu respectarea dreptului de proprietate, de suprafață și a altor drepturi de folosință a bunurilor imobile și a părților componente ale acestora, conform prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, normelor din domeniul amenajării teritoriului și construcțiilor și prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

6. Prezenta Metodologie stabilește următoarele:

6.1. procedura de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu risc de impact;

6.2. examinarea și selectarea prealabilă a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu risc de impact;

6.3. analiza multicriterială pentru identificarea iazurilor și a lacurilor de acumulare care necesită a fi lichidate;

6.4. procedura de lichidare a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu risc de impact;

6.5. măsurile de remediere și amenajare a terenului după realizarea activităților și a lucrărilor de desființare parțială/totală a construcțiilor hidrotehnice și de lichidare a iazurilor/lacurilor de acumulare.

7. În sensul prezentei Metodologii se definesc următoarele noțiuni:

lichidarea iazului/lacului de acumulare – ansamblu de acțiuni menite să asigure demontarea instalațiilor tehnice, demolarea totală sau parțială a barajului, a cuvetei și a instalațiilor de protecție a peștelui, reciclarea echipamentelor și a deșeurilor;

fitoremediere – proces de utilizare a plantelor pentru stabilizarea, îndepărtarea și decontaminarea solurilor, a apelor și a aerului prin absorbție de diverși poluanți rezultați din activitățile agricole și din apele reziduale netratate corespunzător provenite din localități.

II. PROCEDURA DE IDENTIFICARE A IAZURILOR ȘI A LACURILOR DE ACUMULARE CU RISC DE IMPACT

8. Inițierea procedurii de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu risc de impact se realizează:

8.1. din oficiu, de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, cel puțin o dată la cinci ani;

8.2. la solicitarea proprietarilor construcțiilor hidrotehnice și/sau ai terenurilor fondului apelor.

9. Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” este entitatea responsabilă de organizarea și coordonarea procedurii de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu risc de impact.

10. Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” informează în mod obligatoriu autoritățile administrației publice locale și centrale (care dețin în proprietate/gestiune iazuri/lacuri de acumulare) despre inițierea inventarierii și solicită implicarea acestora prin furnizarea de informații, corespunzător atribuțiilor stabilite în Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză.

11. Autoritățile administrației publice locale și centrale asigură efectuarea inventarierii anuale și evaluarea stării construcțiilor hidrotehnice, precum și completează fișele-tip în termen de trei luni de la data recepționării solicitării în

acest sens din partea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.

12. Autoritățile administrației publice locale și centrale care dețin în gestiune iazuri/lacuri de acumulare, în limitele competențelor funcționale, comunică Centrului Național de Management al Crizelor informațiile relevante privind riscurile potențiale identificate, care pot duce la declanșarea unor situații de urgență și/sau excepționale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză și ale actelor normative subsecvente.

13. În cadrul procedurii de identificare se realizează colectarea și analiza datelor disponibile privind iazurile și lacurile de acumulare existente, utilizând următoarele surse:

- 13.1. Registrul bunurilor imobile;
- 13.2. regulamentele de exploatare a iazurilor/lacurilor de acumulare;
- 13.3. datele din Registrul construcțiilor hidrotehnice, parte a Sistemului informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”, compartimentul „baraje, starea_construcției”;
- 13.4. cărțile tehnice ale construcțiilor hidrotehnice, în cazul lipsei acestora – documentația de proiect, procesele-verbale de dare în exploatare și de recepție finală;
- 13.5. pașapoartele tehnice ale iazurilor/lacurilor de acumulare (elaborate până la data intrării în vigoare a Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016);
- 13.6. produsele cartografice de pe geoportalurile tematice ale entităților publice responsabile de seturile de date spațiale;
- 13.7. registrul de observații asupra stării construcțiilor, cuvetei și deformării malurilor lacului de acumulare/iazului, anexa nr. 5 la Regulamentul de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016;
- 13.8. alte date relevante.

14. În baza datelor obținute în urma inventarierii, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” elaborează lista tuturor iazurilor și lacurilor de acumulare, care conține, pentru fiecare obiect, următoarele informații:

- 14.1. locația (localitate, raion, municipiu);
- 14.2. numărul cadastral sau sectorul cadastral și coordonatele în sistemul unic de coordonate MOLDREF 99, în cazul nedelimitării ca bun imobil;
- 14.3. regimul de proprietate;
- 14.4. anul estimativ de dare în exploatare a construcției;
- 14.5. aprecierea preliminară a stării tehnice a barajului și a cuvetei;
- 14.6. existența/lipsa infrastructurii rutiere/feroviare pe coronament.

III. EXAMINAREA ȘI SELECTAREA PREALABILĂ A IAZURILOR ȘI A LACURILOR DE ACUMULARE CU RISC DE IMPACT

15. Examinarea și selectarea prealabilă a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării se realizează de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” în comun cu autoritățile administrației publice locale, prin compararea datelor disponibile, în scopul identificării construcțiilor hidrotehnice care prezintă un potențial risc pentru siguranța populației, a bunurilor și a mediului.

16. Examinarea se desfășoară etapizat, în baza următoarelor criterii:

16.1. coronamentul barajului îndeplinește suplimentar și funcția de obiect de infrastructură rutieră sau feroviară;

16.2. depășirea duratei de existență a barajului;

16.3. deficiențe structurale sau tehnice care pot afecta exploatarea în condiții de siguranță;

16.4. secarea totală sau parțială a iazurilor și a lacurilor de acumulare pe o perioadă de cel puțin cinci ani consecutivi;

16.5. iazuri și lacuri de acumulare construite neautorizat;

16.6. cerințe urbanistice și prevederi ale documentației de amenajare a teritoriului care impun desființarea construcției.

17. Identificarea barajelor care îndeplinesc și funcția suplimentară de obiect al infrastructurii rutiere sau feroviare se realizează prin utilizarea seturilor de date spațiale puse la dispoziție de către entitățile publice responsabile (geoportalinds.gov.md și harta.asd.md).

18. Durata de existență a barajelor, construite și supuse recepției conform prevederilor cadrului legal, se determină prin următoarele surse de informație:

18.1. cartea tehnică (documentația de proiect, procesul-verbal de recepție finală);

18.2. actele contabile privind înregistrarea în evidența contabilă;

18.3. pașaportul tehnic al construcției (elaborate până la data intrării în vigoare a Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016);

18.4. produsele cartografice de pe geoportalurile tematice ale entităților publice responsabile de datele spațiale.

19. În absența datelor documentare prevăzute la pct. 18, anul estimativ al dării în exploatare a construcției se consideră anul în care iazul/lacul de acumulare

este reflectat pentru prima dată în surse cartografice sau documente verificabile. Depășirea duratei utile de funcționare se stabilește conform Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale pentru autorități/instituții bugetare, aprobat prin ordin al ministrului finanțelor.

20. În baza datelor din Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”, compartimentul „baraje”, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” verifică anual durata de existență a barajelor și, în situația în care aceasta este depășită, sesizează Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică în vederea efectuării controlului și a întreprinderii măsurilor de rigoare.

21. În cazul depășirii duratei de existență a barajului, al lipsei unei expertize tehnice valabile, al lipsei unor intervenții de îmbunătățire a stării tehnice și al aprecierii vizuale a stării tehnice drept satisfăcătoare sau nesatisfăcătoare, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică notifică în scris proprietarului construcției hidrotehnice obligația de a efectua expertiza tehnică, conform prevederilor art. 260 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și ale pct. 12, 13 și 41 din Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016. Concomitent, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică informează în scris Inspectoratul General pentru Situații de Urgență în scopul notificării și al evidenței privind existența construcțiilor hidrotehnice aflate în stare tehnică instabilă, care pot genera riscuri majore de surpare sau cedare cu potențial de declanșare a situațiilor excepționale.

22. Identificarea deficiențelor structurale ale barajelor care pot afecta exploatarea în condiții de siguranță, inclusiv a celor provocate de factori distructivi cu caracter natural sau antropic, se realizează prin:

22.1. consultarea cărții tehnice a construcției, în care sunt înscrise rezultatele urmăririi curente și ale urmăririi speciale a comportării în exploatare;

22.2. constatări vizuale directe privind:

22.2.1. degradări ale structurii de rezistență;

22.2.2. infiltrații semnificative ale apei în corpul barajului și/sau în sistemul de drenaj peste valoarea proiectată;

22.2.3. semne de sufuziune;

22.2.4. deformări sau alunecări ale taluzurilor;

22.2.5. scurgeri prin corpul barajului sau la contactul cu elementele din beton din aval;

22.2.6. alte deficiențe semnificative.

23. Secarea iazurilor/lacurilor de acumulare se stabilește prin suprapunerea produselor cartografice de pe geoportalurile tematice ale entităților publice

responsabile de datele spațiale și în baza informațiilor furnizate de către autoritatea executivă a administrației publice locale.

24. Legalitatea construcției hidrotehnice edificate după anul 1996 se stabilește prin:

24.1. procesul-verbal de recepție finală;

24.2. înregistrarea în Registrul bunurilor imobile ca imobil distinct sau ca parte componentă a unui alt bun;

24.3. hotărârea instanței judecătorești.

25. După examinarea tuturor datelor disponibile din lista totală a iazurilor/lacurilor de acumulare, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” separă pe cele construite neautorizat și pe cele pentru care există acord de lichidare și întocmește lista preliminară a celor care necesită a fi supuse analizei multicriteriale.

26. Iazurile/lacurile de acumulare construite neautorizat nu se supun analizei multicriteriale. În aceste cazuri, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” sesizează Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică și administrația publică locală, entități care dețin calitatea de agenți constataori, pentru constatarea ilegalității și dispunerea măsurilor legale.

IV. ANALIZA MULTICRITERIALĂ PENTRU IDENTIFICAREA IAZURILOR ȘI A LACURILOR DE ACUMULARE CARE NECESITĂ A FI LICHIDATE

27. Analiza multicriterială are drept scop evaluarea necesității existenței iazurilor și a lacurilor de acumulare, identificate în etapa de examinare și selectare prealabilă ca fiind cu risc de impact, din perspectiva asigurării regularizării debitelor cursurilor apă în caz de viituri, a impactului acestora asupra mediului și a dezvoltării socioeconomice.

28. Analiza se efectuează de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, în baza unei grile standardizate de punctaj, aplicabilă corespunzător criteriilor prevăzute la pct. 29 și subcriteriilor acestora, utilizând surse oficiale, date din teren și informații transmise de autoritățile competente.

29. Criteriile sunt divizate pe subcriterii conform tabelului 1, iar fiecărui subcriteriu îi corespunde un punctaj de evaluare.

Criterii și subcriterii de evaluare a iazurilor/lacurilor de acumulare

Nr. crt.	Criterii	Cod subcriteriu	Subcriteriu	Punctaj subcriteriu	Punctaj criteriu
1.	C ₁ . Condiții de siguranță (pondere 0,4)	C _{1.1}	Riscul efectului de cedare a barajului în cazul amplasării în cascadă		
		C _{1.2}	Riscul de cedare a barajului sub efectul unei acțiuni seismice		
		C _{1.3}	Starea tehnică a barajului		
2.	C ₂ . Mediu (pondere 0,25)	C _{2.1}	Evaporație		
		C _{2.2}	Procentajul de colmatare		
		C _{2.3}	Debitul salubru bazat pe densitatea barajelor		
		C _{2.4}	Fitoremediere		
		C _{2.4.1}	numărul populației		
		C _{2.4.2}	distanța până la localitate		
		C _{2.5}	Reîncărcarea acviferului		
		C _{2.5.1}	densitatea sondelor de apă		
		C _{2.5.2}	permeabilitatea rocilor sedimentare		
3.	C ₃ . Dezvoltare socioeconomică (pondere 0,2)	C _{3.1}	Irigații		
		C _{3.2}	Acvacultură		
		C _{3.3}	Alimentare cu apă		
		C _{3.4}	Recreație		
		C _{3.5}	Îmbinarea în coronament a funcției de obiect de infrastructură rutieră/feroviară		
4.	C ₄ . Dimensiuni (pondere 0,15)	C _{4.1}	suprafața		
		C _{4.2}	adâncimea medie		
Punctaj total					

30. În funcție de importanță, criteriilor li se atribuie următoarea pondere din punctajul total:

- 30.1. condițiile de siguranță (C₁) – 0,40;
- 30.2. mediu (C₂) – 0,25;
- 30.3. dezvoltarea socioeconomică (C₃) – 0,20;
- 30.4. dimensiuni (C₄) – 0,15.

31. Formula de calcul al punctajului total, cu aplicarea punctajului corespunzător fiecărui subcriteriu și a ponderii atribuite criteriului, este următoarea:

$$PT = (0,4 \times C_1) + (0,25 \times C_2) + (0,2 \times C_3) + (0,15 \times C_4), \text{ unde:}$$

PT – punctaj total;

$$C_1 = (C_{1.1} + C_{1.2} + C_{1.3});$$

$$C_2 = (C_{2.1} + C_{2.2} + C_{2.3} + C_{2.4} + C_{2.5});$$

$$C_{2.4} = C_{2.4.1} \times C_{2.4.2};$$

$$C_{2.5} = C_{2.5.1} \times C_{2.5.2};$$

$$C_3 = (C_{3.1} + C_{3.2} + C_{3.3} + C_{3.4} + C_{3.5});$$

$$C_4 = C_{4.1} \times C_{4.2}.$$

32. Punctajul de evaluare a impactului fiecărui subcriteriu este cuprins în intervalul valoric [-5, +5].

33. Pragurile decizionale sunt următoarele:

33.1. lichidare în cazul în care $PT \leq -3,6$;

33.2. remediere/reabilitare în cazul în care $-3,59 < PT < 0,41$;

33.3. menținere în cazul în care $PT \geq 0,41$.

34. Selectarea pe criteriul *condiții de siguranță* (C_1) se realizează în funcție de riscul efectului de cedare a barajului în cazul amplasării în cascadă a iazurilor/lacurilor de acumulare, de riscul de cedare a barajului sub efectul unei acțiuni seismice și de starea tehnică a barajului.

35. Analiza iazurilor/lacurilor de acumulare pe subcriteriul *riscul efectului de cedare a barajului în cazul amplasării în cascadă* ($C_{1.1}$) se realizează corespunzător tabelului 2, în funcție de numărul barajelor situate în amonte, de prezența bunurilor și a populației în aval.

Tabelul 2

Grila de punctaj în funcție de riscul efectului de cedare a barajului în cazul amplasării în cascadă

Criteriu principal	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₁ . Condiții de siguranță	Risc de efect de cascadă asupra barajului	C _{1.1}	0	Nu există sate/infrastructuri expuse în aval
			-1	Un baraj în amonte, expunere sub 100 de case
			-2	Un baraj în amonte, expunere peste 100 de case
			-3	Două baraje în amonte, lipsesc obiective importante în aval
			-4	Două sau mai multe baraje în amonte, existența de obiective importante în aval
			-5	Configurație cu risc maxim/risc de pierderi de vieți/infrastructură critică

36. Analiza riscului de cedare a barajului sub efectul unei acțiuni seismice ($C_{1.2}$), cu intensitatea care o depășește pe cea de calcul, se efectuează corespunzător localizării în raport cu zonele de hazard seismic, stabilite conform Hărții zonării seismice a Republicii Moldova, aprobată prin ordin al ministrului construcțiilor și dezvoltării teritoriului. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 3.

Tabelul 3

**Grila de punctaj privind riscul de cedare a barajului
sub efectul unei acțiuni seismice**

Criteriu principal	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₁ . Condiții de siguranță	Risc seismic	C _{1.2}	-1	Zona seismică 6
			-2	Zona seismică 7
			-3	Zona seismică 8

37. Analiza pe subcriteriul *starea tehnică a barajului* ($C_{1.3}$) se face în baza concluziilor din raportul de expertiză tehnică cu referire la deficiențele structurale ale barajului, ce țin de starea tehnică a elementelor constructive și a construcției în ansamblu, neconformitățile depistate și estimarea degradărilor, care pot afecta exploatarea în condiții de siguranță. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 4.

Tabelul 4

Grila de punctaj privind starea tehnică a barajului

Criteriu principal	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₁ . Condiții de siguranță	Starea tehnică a barajului	C _{1.3}	-1	Satisfăcătoare
			-2	Nesatisfăcătoare
			-3	Cu deficiențe majore

38. Selectarea pe criteriul *mediu* (C_2) se realizează în funcție de procesul de evaporare a apei de pe suprafața iazului/lacului de acumulare, de procentajul de colmatare, de debitul salubru bazat pe densitatea barajelor, de funcția de fitoremediere și de contribuția la reîncărcarea acviferului.

39. Estimarea pe subcriteriul *evaporație* se face ținând cont de pierderile cantităților de apă prin evaporare și transpirație, raportate la suprafața oglinzii apei. Subscorurile se acordă în baza datelor de pe site-ul web oficial al Serviciului Hidrometeorologic de Stat (portalul schimbărilor climatice, scenariul pentru perioada 2021-2040, parametrul „evaporația maximă”). Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 5.

Tabelul 5

Grila de punctaj privind evaporatia

Criteriu principal	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₂ . Mediu	Evaporație	C _{2.1}	-1	Mai mic de 950 mm/an
			-2	950 mm/an-1 000 mm/an
			-3	Peste 1 000 mm/an

40. Analiza în funcție de *colmatare* (C_{2.2}) se face ținând cont de procentajul de colmatare a cuvetei, care exprimă proporția volumului de retenție pierdut prin depuneri sedimentare, ce influențează asupra utilității funcționale și a presiunii ecologice a iazului/lacului de acumulare.

41. Procentajul de colmatare se calculează în baza datelor ce țin de suprafața, adâncimea, nivelul normal de retenție a apei și de volumul la cota nivelului normal de retenție a apei la data dării în exploatare a iazului/lacului de acumulare în raport cu aceste date la zi.

42. Volumul aproximativ al sedimentelor acumulate este determinat ca diferența dintre volumul apei la cota nivelului normal de retenție și volumul total al apei la zi sau prin sondaje batimetrice. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 6.

Tabelul 6

Grila de punctaj privind procentajul de colmatare

Criteriu principal	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₂ . Mediu	Colmatare	C _{2.2}	-1	Colmatare <20 %
			-2	Colmatare 21-40 %
			-3	Colmatare 41-60 %
			-4	Colmatare 61-80 %
			-5	Colmatare >81 %

43. Pentru analiza pe subcriteriul *debitul salubru bazat pe densitatea barajelor* (C_{2.3}), se apreciază densitatea de baraje raportată la suprafața bazinului de recepție a cursului apă pe care sunt amplasate acestea, prin intermediul sistemelor geografice informaționale. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 7.

Tabelul 7

Grila de punctaj în funcție de debitul salubru bazat pe densitatea barajelor

Criteriu principal	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₂ . Mediu	Debitul salubru	C _{2.3}	-1	Densitatea [nr. de lacuri/km ²] ≤ 0,2
			-2	0,2 < densitatea [nr. de lacuri/km ²] ≤ 0,4
			-3	Densitatea [nr. de lacuri/km ²] > 0,4

44. Analiza pe subcriteriul de *fitoremediere* (C_{2.4}) se face apreciind măsura în care vegetația acvatică și riverană poate contribui la procesele de epurare naturală a apei și la menținerea echilibrului ecologic al iazului/lacului de acumulare în cazuri de posibile poluări difuze.

45. Aprecierea importanței existenței iazului/lacului de acumulare ce servește sau poate servi în scopuri de filtrare naturală a apei în cazuri de poluări difuze, provenite din diverse activități umane, se efectuează în funcție de numărul de locuitori din localitățile situate în amonte de baraj, iar ponderile se bazează pe distanța medie dintre baraj și localitate. Estimarea se realizează prin înmulțirea punctajului din tabelul 8 cu coeficientul corespunzător din tabelul 9.

Tabelul 8

Grila de punctaj în funcție de numărul populației

Criteriu principal	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Descriere
C ₂ . Mediu	Numărul populației	C _{2.4.1}	0	nr. de locuitori < 2 500
			1	2 500 < nr. de locuitori ≤ 7 500
			2	7 500 < nr. de locuitori ≤ 15 000
			3	nr. de locuitori > 15 000

Tabelul 9

Grila de punctaj în funcție de distanța până la localitate

Criteriu principal	Subcriteriu	Cod	Coeficient	Descriere
C ₂ . Mediu	Distanța până la localitate	C _{2.4.2}	0,5	Distanța > 5 km
			0,75	2,5 km < distanța ≤ 5 km
			1	Distanța ≤ 2,5 km

46. Analiza pe subcriteriul de *reîncărcare a acviferului* (C_{2.5}) se face prin evaluarea contribuției iazului/lacului de acumulare la alimentarea apelor subterane, în funcție de existența sondelor de apă în adiacența de un kilometru și de permeabilitatea rocilor sedimentare. Estimarea se realizează prin înmulțirea punctajului din tabelul 10 cu coeficientul corespunzător din tabelul 11.

47. Existența sondelor se confirmă de către autoritățile executive ale administrațiilor publice locale, la solicitarea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Tabelul 10

Grila de punctaj privind densitatea sondelor de apă

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₂ . Mediu	Reîncărcarea acviferului	C _{2.5.1}	0	Fără sonde de apă ≤ 1 km
			1	O sondă de apă în raza de 1 km
			2	Două sau mai multe sonde de apă

Tabelul 11

Grila de punctaj privind permeabilitatea rocilor sedimentare

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Coeficient	Explicație tehnică
C ₂ . Mediu	Reîncărcarea acviferului	C _{2.5.2}	0,5	Strat argilo-nisipos
			1	Strat nisipos/calcaros

48. Selectarea pe criteriul de *dezvoltare socioeconomică* (C₃) se realizează în funcție de necesitatea utilizării resursei de apă pentru irigații, acvacultură, alimentare cu apă, recreație și îmbinare a infrastructurii rutiere/feroviare în coronament. Asupra acestor utilizări își expune opinia autoritatea executivă a administrației publice locale, la solicitarea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.

49. Analiza pe subcriteriul *irigații* se face prin evaluarea utilizării resursei de apă la irigarea terenurilor agricole în funcție de tipul sistemului și de amploarea irigației (suprafața deservită). Informația necesară procesului de analiză este furnizată de către autoritatea executivă a administrației publice locale și de către agentul economic deținător al autorizației de mediu pentru folosința specială a apei pentru irigare. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 12.

Tabelul 12

Grila de punctaj privind irigarea

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₃ . Dezvoltare socioeconomică	Irigații	C _{3.1}	0	Neutilizat
			1	Irigări sezoniere de mică amploare
			2	Irigare prin instalații mobile
			3	Irigare prin stații de pompare
			4	Sisteme centralizate de irigare

50. Analiza pe subcriteriul *acvacultură* se face prin cuantificarea modului în care iazul/lacul de acumulare este utilizat în scopuri piscicole și prin evaluarea contribuției acestei utilizări la dezvoltarea economică locală. Informația necesară

procesului de analiză este furnizată de către autoritatea executivă a administrației publice locale și de către agentul economic care desfășoară activitatea de acvacultură. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 13.

Tabelul 13

Grila de punctaj privind acvacultura

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₃ . Dezvoltare socioeconomică	Acvacultură	C _{3.2}	0	Neutilizat
			1	Intenție/contract
			4	Exploatare piscicolă naturală <0,5 t/ha/an
			5	Exploatare piscicolă intensivă ≥0,5 t/ha/an (hrănirea peștelui cu furaje concentrate)

51. Analiza pe subcriteriul *alimentare cu apă* presupune verificarea măsurii în care iazul/lacul de acumulare servește ca sursă de alimentare cu apă potabilă sau tehnologică pentru comunități, ferme ori unități industriale. În procesul de evaluare se utilizează datele furnizate de către autoritățile executive ale administrațiilor publice locale, operatorii de apă, entitatea emitentă de autorizații de mediu pentru folosința specială a apei, precum și datele rezultate din observațiile din teren sau informațiile din documentația tehnică. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 14.

Tabelul 14

Grila de punctaj privind alimentarea cu apă

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₃ . Dezvoltare socioeconomică	Alimentare cu apă	C _{3.3}	0	Nu servește alimentării cu apă
			1	Poate servi (distanță >5 km, populație <1 000 de locuitori)
			2	Servește oficial (distanță >5 km, populație 1 000-2 500 de locuitori)
			3	Servește oficial (populație 2 500-5 000 de locuitori)
			4	Servește oficial (populație >5 000 de locuitori)

52. Aplicarea subcriteriului *recreație* (C_{3.4}) constă în evaluarea măsurii în care iazul/lacul de acumulare are potențial pentru desfășurarea activităților de agrement și turism în coraport cu numărul populației în raza de 10 km. Se verifică existența și tipologia utilizărilor recreative de pescuit sportiv, plajă și scăldat, camping, sporturi nautice, amenajări turistice sau zone de promenadă. Datele cu referire la desfășurarea unor astfel de activități economice se furnizează de către autoritățile executive ale administrațiilor publice locale, ca entități coordonatoare ale activităților de comerț desfășurate în teritoriu. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 15.

Tabelul 15

Grila de punctaj privind recreația

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₃ . Dezvoltare socioeconomică	Recreație	C _{3.4}	0	Fără potențial de recreație
			1	Număr mic al populației (<1 000)
			2	Număr mediu al populației (1 000-2 500)
			3	Număr mare al populației (>2 500)
			4	Activitate de recreație existentă

53. Analiza pe subcriteriul *îmbinarea în coronament a funcției de obiect de infrastructură rutieră/feroviară* se realizează prin verificarea existenței pe coronament a infrastructurii rutiere (a drumurilor, a podurilor) sau feroviare. Evaluarea se realizează în funcție de importanța infrastructurii rutiere/feroviare ca fiind de interes local, național sau european. Atribuirea punctajului echivalent se face potrivit tabelului 16.

Tabelul 16

Grila de punctaj privind îmbinarea în coronament a funcției de obiect de infrastructură rutieră/feroviară

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Explicație tehnică
C ₃ . Dezvoltare socioeconomică	Îmbinarea în coronament a funcției de obiect de infrastructură rutieră/feroviară	C _{3.5}	0	Nu este infrastructură rutieră/feroviară
			1	Drum local (de interes raional/municipal, comunal, stradă) sau linii speciale de cale ferată
			2	Drum național (autostradă, expres, republican, regional) sau linii secundare de cale ferată
			3	Drum european (internațional) sau linii principale de cale ferată

54. Selectarea pe criteriul *dimensiuni* (C₄) se realizează în funcție de suprafața terenului pe care este amplasat iazul/lacul de acumulare și de adâncimea medie a apei (se calculează adâncimea medie a apei până la stratul de nămol), cu scopul de redare mai complexă a capacității funcționale și a riscurilor asociate.

55. Datele cu referire la suprafața terenului pe care este amplasat iazul/lacul de acumulare pot fi obținute din următoarele surse:

- 55.1. Registrul bunurilor imobile (în cazul delimitării corespunzătoare);
- 55.2. planurile cadastrale;
- 55.3. documentația de proiect;
- 55.4. regulamentul de exploatare a iazului/lacului de acumulare;
- 55.5. ortofotoplanurile de pe geoportalurile tematice ale entităților publice responsabile de datele spațiale.

56. Adâncimea medie a apei se stabilește în baza datelor tehnice din documentația de proiect existentă, regulamentul de exploatare ori prin sondaje

batimetrice sau prin măsurători în teren. Evaluarea în baza dimensiunilor se realizează prin înmulțirea punctajului din tabelul 17 cu coeficientul corespunzător din tabelul 18.

Tabelul 17

**Grila de punctaj privind suprafața terenului
pe care este amplasat iazul/lacul de acumulare**

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Punctaj	Suprafața iazului/lacului de acumulare [ha]
C ₄ . Dimensiuni	Suprafața	C _{4.1}	-3	$S < 1$
			-2	$1 \leq S < 10$
			-1	$10 \leq S < 20$
			1	$20 \leq S < 40$
			2	$40 \leq S < 80$
			3	$S \geq 80$

Tabelul 18

**Grila de punctaj privind adâncimea medie
a iazului/lacului de acumulare**

Criteriu	Subcriteriu	Cod	Adâncimea medie [m]	Coeficientul pentru punctajul negativ al suprafeței	Coeficientul pentru punctajul pozitiv al suprafeței
C ₄ . Dimensiuni	Adâncimea medie	C _{4.2}	$> 2,5$	0,5	1
			$2 < \text{adâncimea medie} \leq 2,5$	0,75	0,75
			$\text{adâncimea medie} \leq 2$	1	0,5

57. În baza analizei multicriteriale, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” transmite recomandarea privind lichidarea/reabilitarea/menținerea iazului/lacului de acumulare proprietarului barajului, cu notificarea autorității administrației publice locale și a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică.

V. PROCEDURA DE LICHIDARE

58. Procedura de lichidare se aplică iazurilor și lacurilor de acumulare construite neautorizat sau pentru care există acord de lichidare ori care, în urma analizei multicriteriale, dețin un punctaj total mai mic sau egal cu -3,6.

59. Lichidarea se realizează prin:

59.1. procedură benevolă, de către proprietarul/proprietarii iazului/lacului de acumulare;

59.2. procedură în mod silit, de dezafectare, asigurată de către autoritățile administrației publice locale, în temeiul prevederilor art. 303 și art. 328 alin. (2)

din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și conform Regulamentului cu privire la modul de demolare a construcțiilor neautorizate și de defrișare a arborilor și arbuștilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 582/2022, inclusiv prin expropriere pentru cauză de utilitate publică.

60. În cazul exprimării acordului scris al proprietarului/propietarilor iazului/lacului de acumulare privind lichidarea, procedura se derulează după cum urmează:

60.1. proprietarul/propietarii barajului asigură elaborarea documentației de desființare totală/parțială a barajului de către un proiectant atestat. În caz de suprafață, proprietarul/propietarii barajului și proprietarul/propietarii terenului/terenurilor iazului/lacului de acumulare încheie un contract de societate civilă în condițiile legii, cu scopul de contribuiere cu resurse financiare din partea administrației publice locale, inclusiv prin aplicarea la finanțare din fondurile naționale sau de atragere a altor surse externe;

60.2. proprietarul/propietarii barajului depun cerere la Agenția de Mediu pentru ca aceasta să-și expună opinia privind necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;

60.3. proprietarul/propietarii barajului asigură obținerea autorizației de desființare totală sau parțială a barajului, în conformitate cu prevederile art. 153 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

61. În cazul în care barajul nu este înregistrat în Registrul bunurilor imobile, lucrările de demolare se execută fără autorizație de desființare, conform art. 155 alin. (7) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

62. În lipsa acordului de desființare a barajului din partea proprietarului/propietarilor, autoritățile executive ale administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale pe al căror teritoriu administrativ se află iazul/lacul de acumulare, în comun cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, întreprind următoarele:

62.1. sesizează Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică pentru notificarea proprietarului barajului, corespunzător pct. 21, cu referire la necesitatea efectuării expertizei tehnice a construcției;

62.2. notifică/solicită desființarea barajului în temeiurile prevăzute la art. 304 și art. 306 alin. (2) lit. c) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, ca urmare a recomandărilor din raportul de expertiză tehnică;

62.3. inițiază procesul de expropriere pentru utilitate publică de interes local, în conformitate cu prevederile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.

63. Modul de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice a obiectului exproprierii și stabilirea cuantumului despăgubirii se efectuează conform prevederilor Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 și ale Regulamentului privind modul de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice a obiectului exproprierii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 660/2006.

64. Pentru situațiile în care proprietarul barajului nu este identificat, autoritățile administrației publice locale asigură dezafectarea construcției hidrotehnice în temeiul prevederilor art. 303 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

65. În urma obținerii acordului de mediu, în cazul iazului/lacului de acumulare care dispune de resursă de apă, se procedează la evacuarea apei, care se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016.

66. Desființarea totală sau parțială a barajului se realizează în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, iar pentru construcțiile neautorizate se vor respecta și prevederile Regulamentului cu privire la modul de demolare a construcțiilor neautorizate și de defrișare a arborilor și arbuștilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 582/2022.

67. Proiectul de desființare a construcției conține soluția tehnică de desființare totală sau parțială a barajului, cea de postutilizare a construcțiilor hidrotehnice și măsurile de remediere și amenajare a terenului după realizarea activităților și a lucrărilor de desființare. Conținutul proiectului de desființare a construcției pentru lucrările aferente postutilizării, etapele și condițiile de desfășurare ale acestora trebuie să corespundă prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

68. Proiectul tehnic de lichidare a iazului/lacului de acumulare include suplimentar:

- 68.1. planul de golire controlată;
- 68.2. managementul sedimentelor (evacuare, erodare controlată, depozitare controlată);
- 68.3. dezafectarea barajului și a anexelor;
- 68.4. consolidări;
- 68.5. reprofilarea cuvetei;
- 68.6. protecția habitatelor;
- 68.7. planul de monitorizare.

69. Cerințele tehnice postlichidare includ următoarele etape:

- 69.1. reabilitarea albiei cursului de apă pe traseul natural;
- 69.2. stabilizarea malurilor;
- 69.3. reconstrucția ecologică (plantări, însămânțări);
- 69.4. construcția/amenajarea corespunzătoare pentru protecție antierozională;
- 69.5. refacerea zonelor de reproducere a ihtiofaunei, după caz.

70. În cazul iazurilor/lacurilor de acumulare ale căror coronamente ale barajelor îndeplinesc și funcția suplimentară de obiecte de infrastructură rutieră sau feroviară, se întreprind următoarele măsuri suplimentare:

70.1. decizia privind desființarea totală, parțială sau reconstrucția corpului barajului se ia de comun acord de către proprietarul acestuia și administratorul infrastructurii rutiere/feroviare, drept rezultat fiind lichidarea corpului de apă unic și indivizibil;

70.2. în cazul desființării parțiale sau al reconstrucției barajului, administratorul infrastructurii rutiere/feroviare efectuează expertiza tehnică a părților componente ale barajului care servesc la asigurarea curgerii cursului de apă. Expertiza conține și soluția tehnică corespunzătoare;

70.3. intervențiile se coordonează cu autoritățile executive ale administrației publice locale și cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.

71. După finalizarea lucrărilor de desființare totală sau parțială a barajului și de lichidare a iazului/lacului de acumulare, proprietarul construcției notifică Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică începerea activităților și a lucrărilor aferente postutilizării și asigură executarea acestora conform prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

72. Monitorizarea regională postintervenție este obligatorie pentru o perioadă de minimum 12 luni de la data finalizării executării.

73. Monitorizarea regională postintervenție include:

- 73.1. observații asupra stabilității geologice a zonei;
- 73.2. impactul asupra cursului de apă;
- 73.3. evoluția biodiversității.

74. Rezultatele monitorizării sunt raportate anual Ministerului Mediului de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.

VI. MĂSURILE DE REMEDIERE ȘI AMENAJARE A TERENULUI

75. Măsurile de remediere și amenajare a terenului fondului apelor includ un ansamblu de acțiuni ce se întreprind ulterior desființării totale sau parțiale a barajului și a cuvetei iazului/lacului de acumulare.

76. După desființarea totală sau parțială a barajului, după lichidarea iazului/lacului de acumulare, corespunzător proiectului de desființare, terenul fondului apelor intră în regim de remediere și amenajare, în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și ale Legii apelor nr. 272/2011.

77. În urma lichidării iazului/lacului de acumulare, categoria de destinație a terenurilor fondului apelor rămâne neschimbată. Categoria de destinație a terenurilor poate fi modificată doar în cazurile prevăzute la art. 58 alin. (6¹) din Codul funciar nr. 22/2024.

78. Pentru remedierea și amenajarea terenului, în funcție de particularitățile hidrologice, de relief, de tipul solului și corespunzător planului de gestionare a riscurilor de inundații, se realizează următoarele măsuri:

78.1. asigurarea cursului natural al apei, după caz, regularizarea sau reabilitarea albiei cursului de apă;

78.2. crearea perdelelor forestiere;

78.3. plantarea vegetației specifice;

78.4. crearea/restabilirea locurilor de depunere a icrelor din luncile inundabile;

78.5. crearea/refacerea zonei umede;

78.6. aducerea terenului la starea inițială;

78.7. alte intervenții, conform prevederilor cadrului legal tangențial, pentru asigurarea protecției resursei de apă, a dezvoltării biodiversității și a prevenirii riscurilor de inundații cu impact negativ.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei de
identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării este elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării rezultă din prevederile: - Planului național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024, pct. 327 – termen de aprobare iunie 2025; - art. 33 alin. (4) din Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70), care prevede atribuțiile Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” de a identifica iazurile și lacurile de acumulare care urmează a fi lichidate și de a întocmi o listă în acest sens, conform Metodologiei de identificare a iazurilor și lacurilor de acumulare destinate lichidării, aprobată de Guvern.
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
Potrivit materialelor cartografice (<i>geodata.gov.md</i>), majoritatea iazurilor/lacurilor de acumulare au fost construite în perioada anilor 1963-1982. Urmare analizării datelor actuale, în contextul schimbărilor climatice, se constată că volumul de apă ale iazurilor/lacurilor de acumulare s-a redus considerabil sau au secat. Barajele iazurilor și lacurilor de acumulare sunt construite preponderent din roci sedimentare neconsolidate (argilă). Destinația prioritară a celor mai mari corpuri de apă unice și indivizibile, a majorității lacurilor de acumulare, este cea de regularizare a debitelor cursurilor de apă în timpul viiturilor și pentru generarea energiei electrice, restul fiind destinate pentru irigare, piscicultură, antierozionale și activități de recreere. Parametrii tehnici ale construcțiilor hidrotehnice trebuie să asigure deversarea apelor cu probabilitatea asigurării debitului de 5% și 1% în caz de potențial risc la inundații și în dependență de capacitatea iazului/lacului de acumulare, și de tipul deversorului de evacuare. Se constată că densitatea iazurilor și a lacurilor de acumulare pe teritoriul Republicii Moldova este mai mare decât cea optimală, inclusiv având o amplasare neuniformă, în coraport cu caracteristicile intrinseci ale bazinelor hidrografice. Densitatea mare a iazurilor/lacurilor de acumulare în cadrul unui bazin hidrografic în multe cazuri duce la dispariția cursului de apă, acesta devenind intermitent sau efemer. O densitate mare a iazurilor și a lacurilor de acumulare în coraport cu suprafețele oglinzii apelor acestora contribuie la creșterea volumelor de apă ce se pierd prin procesul de evaporație și transpirație, compromițând astfel funcționalitatea obiectului acvatic și a întregului curs de

apă. Corespunzător observațiilor și calculelor efectuate de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” se constată că la suprafața de 1 m² de apă, evaporația maximă constituie în medie 1 m³ de apă. Spre exemplu, rezultatele unui Studiu realizat în bazinul râului Ișnovăț, arată că în prezent suprafața totală a lacurilor de acumulare și a iazurilor din bazinul de recepție al râului Ișnovăț constituie 7105250,9 m². Știind că, de pe fiecare m² se evaporă circa 1042 mm, deducem că pierderile de apă anual, în medie, formează 7,4 mil m³. Deci, în lipsa iazurilor și lacurilor de acumulare în bazinul râului Ișnovăț scurgerea medie anuală ar fi nu doar de 6,42 mil m³, dar aproximativ de 13,8 mil m³. Astfel, în dependență de numărul și suprafața de lacuri de acumulare/iazuri amplasate pe cursul de apă, proporțional crește și coeficientul de evaporație a apei.

Dat fiind, că nivelul evapotranspirației în Republica Moldova depășesc cu mult cantitatea de precipitații, este evident că țara se confruntă cu deficite de apă. Concomitent, micșorarea debitului apei în râuri și pâraie, în perioadele secetoase, are drept consecință neasigurarea debitului salubru de către proprietarii/locatarii corpurilor de apă unice și indivizibile, ceea ce la rândul său are drept consecință neasigurarea dezvoltării stabile a biodiversității din mediul respectiv.

Infrastructura hidrotehnică din Republica Moldova este alcătuită în mare parte din baraje de mică și medie amploare, construite preponderent în perioada sovietică. După anii 1990, lipsa întreținerii sistematice și fragmentarea responsabilităților instituționale au condus la o degradare progresivă a acestui patrimoniu.

Cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare și Agenția Austriacă pentru Dezvoltare, prin proiectul „Consolidarea cadrului instituțional în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație în Republica Moldova (Faza 01)”, în perioada anilor 2018-2019 au fost cartografiate și inventariate corpurile de apă unice și indivizibile, așa cum sunt lacurile de acumulare, iazurile și heleșteiele. Pe tot teritoriul țării este identificat un număr de 6763 de obiecte acvatice, dintre care un număr de 3661 sunt amplasate în limita districtului bazinului hidrografic Nistru, iar 3102 în limita districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră.

În cadrul proiectului au fost inventariate doar barajele de pe partea de nord și parțial de centru a teritoriului Republicii Moldova, în limita bugetului disponibil, și anume din districtul bazinului hidrografic Nistru în raioanele: Ocnița, Dondușeni, Soroca, Florești, mun. Bălți, Sîngerei și parțial Telenești. Corespunzător, din districtul bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră, raioanele: Briceni, Edineț, Rîșcani, parțial Glodeni, Fălești, Ungheni, Nisporeni, Hîncești și Leova.

Din lacurile de acumulare, iazurile și heleșteiele inventariate în anul 2019, a fost apreciată vizual și starea tehnică a 3574 de baraje, cât și existența sau lipsa apei în aceste corpuri de apă unice și indivizibile. Astfel, în privința stării barajelor s-a constatat că, în stare:

- bună sunt 976;
- satisfăcătoare sunt 1490;
- nesatisfăcătoare sunt 613;

- distruse parțial sunt 252;
- nefinisate sunt 5;
- distruse sunt 80;
- cu apă sunt 2730;
- cu puțină apă sau secate sunt 843.

Din aceste cifre reiese că aproximativ 24%, din cele 3574 de obiecte acvatice, sunt cu puțină apă sau secate, iar peste 40% de construcțiile hidrotehnice ale iazurilor/lacurilor de acumulare/heleșteiilor sunt într-o stare nesatisfăcătoare sau avariata.

La moment, prin intermediul Proiectului „Sprijinirea autorităților din Republica Moldova în managementul durabil al râului Nistru”, implementat de PNUD Moldova cu sprijinul financiar al Suediei, sunt în proces de inventariere restul obiectelor acvatice districtului bazinului hidrografic Nistru, în număr de 1587.

Conform datelor cartografice se constată existența unor baraje încă din anii 1942, 1963 și 1982, ceea ce confirmă depășirea sau aflarea la limită a duratei utile de funcționare ale acestora, atât conform termenului prevăzut în documentația tehnică, cât celui de 40 sau 60 de ani, stabilit conform anexei la Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale pentru autorități/instituții bugetare, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 77/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 208-216, art. 808).

O structură de rezistență a barajelor aflată în situație de risc le transformă din infrastructuri utile în potențiale surse de risc pentru comunitățile din aval.

În același timp, multe acumulări și-au pierdut funcțiile pentru care au fost proiectate, fenomen determinat de următorii factori:

- schimbările climatice și secetele, care au redus alimentarea naturală a corpurilor de apă unice și indivizibile;
- pierderile mari prin evaporare le-au diminuat relevanța economică;
- colmatarea (depunerea sedimentelor și nămolului), care reduce volumul util de apă în obiectele acvatice, volumul apei a scăzut în mediu cu 0,5% anual.
- încălcarea regulilor de exploatare de către locatari, ignorarea cerințelor privind menținerea nivelului minim de apă și neasigurarea debitului salubru a afectat ecosistemele acvatice și biodiversitatea dependentă;
- construcțiile ilegale în zonele de protecție a apelor, care modifică scurgerea naturală a apei.

În prezent, peste 30% dintre obiectele acvatice sunt afectate de un proces activ de secare și degradare, ceea ce impune măsuri urgente de protecție și restaurare. Drept temei suplimentar a elaborării actului normativ servesc și prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61), în privința necesității efectuării expertizelor tehnice a barajelor cu termenul de exploatare depășit, cât și a celor ale căror acte de proiectare nu se mai dețin, din varii motive, fiind construite în perioada anterioară creării statului Republica Moldova. Subsidiar, art. 304 al aceleiași norme prevede obligativitatea autorităților administrației publice locale de a notifica proprietarii construcțiilor, indiferent de forma de proprietate, care sunt în stare

avansată de degradare ori sunt amplasate în zone inundabile sau în zone cu alunecări de teren și care pun în pericol siguranța publică, despre responsabilitățile care le revin privind siguranța publică în exploatarea construcțiilor respective, conform prevederilor prezentului cod. Prin notificare fiind atenționat proprietarul construcției respective despre necesitatea luării măsurilor de dezafectare, în regim de urgență, în condițiile prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

La elaborarea proiectului s-a ținut cont de regimul juridic, de prevederile cu referire la întreținerea tehnică conformă și de aspectele de mediu cu referire la gestionarea și exploatarea corespunzătoare a iazurilor și lacurilor de acumulare din Republica Moldova.

Obiectivul urmărit este cel de inventariere multicriterială a tuturor iazurilor, lacurilor de acumulare pentru identificarea celor ale căror structură se află în situație de risc și pot deveni o sursă de pericol pentru comunități, în cazul ruperii sau cedării barajelor, cauzând inundații cu consecințe grave asupra comunităților, inclusiv distrugerea proprietăților, infrastructurii și pierderea vieților omenești. Inclusiv, identificarea corpurilor de apă unice și indivizibile ale căror existență, prin starea lor degradată, are un impact negativ sau chiar nefast asupra mediului. Metodologia va reglementa etapele de analiză și selectare a acestor iazuri și lacuri de acumulare, precum și procedura de lichidare și cea de întreprindere a măsurilor de remediere și amenajare a terenurilor fondului apelor după realizarea activităților și lucrărilor de desființare parțială/totală a construcțiilor hidrotehnice, și de lichidare a iazurilor/lacurilor de acumulare

În vederea necesității de reglementare a criteriilor de selectare a iazurilor și lacurilor de acumulare care urmează a fi analizate multiaspectual și a problemelor care se propun a fi soluționate prin intermediul metodologiei, precum și reieșind din raționamentul intervenției, acestea pot fi divizate în mai multe grupuri precum:

- coronamentul barajului îndeplinește suplimentar și funcția de obiect de infrastructură rutieră sau feroviară;
- depășirea duratei de existență a barajului;
- deficiențe structurale sau tehnice care pot afecta exploatarea în condiții de siguranță;
- secarea totală sau parțială a iazurilor și a lacurilor de acumulare pe o perioadă de cel puțin 5 ani consecutivi;
- iazuri și lacuri de acumulare construite ilicit;
- cerințe urbanistice și prevederi ale documentației de amenajare a teritoriului care impun desființarea construcției.

Din primul grup fac parte iazurile/lacurile de acumulare care îmbină în coronamentul barajului funcția suplimentară de obiect de infrastructură rutieră sau feroviară. Aceste cazuri sunt frecvent întâlnite în țară și urmează a fi reglementate în metodologie prin prisma importanței și specificului căii de acces. Or, pe coronamentul barajelor sunt amplasate drumuri de importanță europene (internaționale), naționale (autostradă, expres, republican,

regional) și locale (de interes raional/municipal, comunal, stradă), și linii de cale ferată speciale, secundare și principale.

Din al doilea grup fac parte iazurile/lacurile de acumulare ale căror baraje au durată de existență (perioadă la expirarea căreia expiră durata funcțională a rezistenței normative a construcției) depășită. Este important de remarcat faptul că pentru determinarea duratei de existență, în cazul lipsei oricărei documentații tehnice, metodologia va reglementa cum poate fi determinat anul dării în exploatare a iazului/lacului de acumulare și cum acesta ar putea fi identificat reieșind din anumite date.

Din al treilea grup fac parte iazurile/lacurile de acumulare cu deficiențe a structurii construcțiilor hidrotehnice care pot afecta exploatarea în condiții de siguranță. Deși legislația în domeniul construcțiilor hidrotehnice nu prevede expres noțiunea de deficiențe semnificative, prin analogie, în domeniul gestionării iazurilor/lacurilor de acumulare există instituția situațiilor de pericol sporit sau accident. Potrivit pct. 22 al Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 265-276, art. 1060), în cazul situațiilor de pericol sporit sau de accident, proprietarul/locatarul barajului lacului de acumulare/iazului/heleșteului trebuie să comunice imediat autorităților administrației publice centrale și locale, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, precum și proprietarii/superficiarii/locatarii lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor din aval, despre modificările regimului de evacuare a apei și să efectueze micșorarea nivelului apei mai jos de nivel normal de retenție, în coordonare cu Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Situații de pericol de accident se consideră:

- a) distrugerea unei construcții sau a unui element al acesteia care poate provoca o situație excepțională;
- b) surparea, fisurarea, deformarea periculoasă sau alunecarea taluzurilor barajului care pot influența integritatea barajului;
- c) depășirea nivelului apei în lacul de acumulare/iaz peste cel admis de proiect;
- d) sporirea infiltrării în sistemul de drenaj peste valoarea proiectată, mai ales în cazul apariției semnelor de sufozie;
- e) apariția fisurilor pe taluzul amonte sau cel din aval al barajului de pământ mai sus de prisma de drenaj;
- f) apariția scurgerilor de apă printre corpul barajului de pământ și suprafața construcțiilor de beton din aval (de-a lungul construcțiilor de evacuare a apei, culeelor de pod, pereților de sprijin, care despart corpul barajului de pământ și a construcțiilor de beton etc.).

În al patrulea grup sunt iazurile/lacurile de acumulare secate parțial și total. Reieșind din cele inventariate în anul 2019, în partea ce privește starea tehnică a 3574 de baraje și a existenței sau lipsei apei în aceste corpuri de apă, s-a constatat că, cu puțină apă sau secate sunt 843. Deci din aceste cifre reiese că aproximativ 24%.

Concomitent, în procesul de coordonare a materialelor cadastrale de delimitare masivă, care are loc în cadrul Programului de Stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019–2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 80/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 49-58, art. 110), Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” a identificat numeroase iazuri secate, pe care autoritățile administrației publice locale vor să le valorifice corespunzător, dar nu o pot face din cauza lipsei resursei de apă.

La fel, anual Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” este informată despre intenția unor autorități publice locale de a lichida iazuri/lacuri de acumulare, doar că acestea percep lichidarea ca pe o procedură de schimbare a destinației terenului pe care este amplasată cuveta iazului/lacului de acumulare, fără a se ține cont de faptul că corpul de apă este amplasat pe un curs de apă și că indiferent de atestarea acestuia ca fiind la moment un curs de apă intermitent sau efemer, el trebuie protejat ca atare. Inclusiv, e necesar de a se ține cont de relieful bazinului de alimentare a cursului de apă și de rolul, după caz, a iazului/lacului de acumulare de atenuare a viitorilor rapide în caz de ploi abundente și de averse.

În grupul cinci sunt iazurile construite ilicit. Reieșind din principiul neretroactivității legii, și a intrării în vigoare a Legii nr. 721/1996 privind calitatea în construcții la data de 25.07.1996, din acea dată și până la data de 03.02.2019 a fost posibilă bararea cursurilor de apă prin construcția iazurilor și lacurilor de acumulare. Or, din data de 04.02.2019, Legea apelor nr. 272/2011 (modificată prin LP249 din 15.11.18 MO1-5 din 04.01.19 art.2; în vigoare 04.02.19), prin art. 4 alin. (5) (prevederea la moment fiind statuată în art. 4 alin. (9) (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70)), interzice bararea cursurilor de apă. Astfel, în perioada 02.01.1997 - 03.02.2019 au putut fi construite iazuri și lacuri de acumulare de către persoane fizice și juridice, în conformitate cu prevederile cadrului legal în vigoare. Iazurile și lacurile de acumulare construite în perioada 02.07.1996 - 03.02.2019 cu nerespectarea prevederilor cadrului și în lipsa procesului-verbal de recepție finală, precum și cele edificate după data de 04.02.2019 se consideră a fi ilicite.

Ultimul grup, reprezintă grupul iazurilor/lacurilor de acumulare pentru care cerințele de urbanism și prevederi ale documentației de amenajare a teritoriului impun necesitatea desființării construcției, care se efectuează în conformitate cu prevederile Codului urbanismului nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61).

Ulterior întocmirii listei care va cuprinde toate iazurile și lacurile de acumulare ce fac parte din cele șase grupe menționate mai sus, acestea urmează a fi analizate multicriterial.

După selectarea prin procedura de analiză multicriterială următoarea etapă este cea de examinare a necesității de păstrare prin reabilitare/reconstrucției sau cea de desființare parțială sau totală a barajului, prin lichidarea acumulării de apă în sine și de remediere și amenajare a terenului fondului apelor.

În ce privește sarcina privind lichidarea barajului, metodologia reglementează necesitatea de desființare totală sau parțială a barajului reieșind din stringența asigurării protecției de

inundații, sau de alte necesități cum ar fi crearea unor zone umede sau plantarea perdelelor forestiere.

În conformitate cu prevederile art. 155 alin. (7) al Codului urbanismului nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61) pot fi executate fără autorizație de desființare lucrările de demolare a construcțiilor care nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile. Potrivit art. 154 alin. (1) lit. f) al aceluiași act normativ enunțat, în cazul în care barajul va fi înregistrat, în cazul lichidării parțiale se va efectua o expertiză tehnică.

Ce ține de sarcina privind remedierea și amenajarea terenurilor fondului apelor, urmare a lichidării iazurilor/lacurilor de acumulare, se impune luarea unei decizii cu privire la statutul terenurilor rămase cu menținerea categoriei de destinație ca terenuri ale fondului apelor. Categoria de destinație ale acestor terenuri putând fi modificată doar în cazurile prevăzute de art. 58 alin. (6¹) din Codul funciar nr. 22/2024, a amplasării obiectelor liniare (drumuri, linii de comunicații electronice, rețele de gaze naturale, de energie electrică, de energie termică, de aprovizionare cu apă și canalizare, conducte).

Pentru remedierea și amenajarea terenului, în dependență de particularitățile hidrologice, de relief și de tipul solului, și corespunzător planului de gestionare a riscurilor de inundații, se realizează următoarele măsuri:

- de asigurare a cursului natural al apei, după caz, de regularizare sau reabilitare a albiei cursului de apă;
- de creare a perdelelor forestiere;
- de plantare a vegetației specifice;
- de creare/restabilire a locurilor de depunere a icrelor din luncile inundabile;
- de creare/refacere a zonei umede;
- de aducere a terenului la starea inițială;
- alte intervenții, conform prevederilor cadrului legal tangențial, pentru asigurarea protecției resursei de apă, a dezvoltării biodiversității și prevenirii riscurilor de inundații cu impact negativ.

Cu toate că prin prevederile enunțate în Codul funciar se interzice schimbarea destinației terenurilor fondului apelor, proprietarii acestora pot folosi aceste terenuri fără a schimba destinația și în conformitate cu prevederile art. 53³ al Legii apelor nr. 272/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70) și pct. 29 a Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 299-301, art. 599), care prevăd modul de folosință a terenurilor fondului apelor și anume pentru crearea perdelelor forestiere, pentru fânaș și restabilirea locurilor de depunere a icrelor din luncile inundabile și deltele râurilor, precum și pentru amplasarea sistemelor fotovoltaice, pentru edificarea construcțiilor și a instalațiilor ușor demontabile pentru creșterea și prinsul peștelui și a celor pentru zonele de recreere și agrement.

Proiectul Metodologiei are următoarea structură:

Capitolul I prevede dispoziții generale privind scopul metodologiei, obiectele asupra cărora se aplică, subiectul obligativității de aplicare, structura actului normativ, și rubrica definiții. Sunt statuate etapele tuturor proceselor de identificare, examinare, selectare prealabilă, analiză multicriterială și procedura de lichidare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării, și remediere și amenajare a terenurilor acestora. Metodologie devine obligatorie pentru utilizare de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”. Administrațiile publice centrale care dețin în gestiune iazuri/lacuri de acumulare și administrațiile publice locale, în baza competențelor prevăzute de cadrul legal, urmează a fi invitate pentru participarea în procesul de examinare a siguranței în exploatare, a impacturilor aduse și a necesității existenței iazurilor, lacurilor de acumulare, cu inclusivă completare a fișelor-tip, elaborate de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”. Capitolul II descrie etapa de inițiere a procedurii de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu risc de impact, și sursele de obținere a informațiilor necesare. Proiectul normei prevede responsabilitatea pentru organizarea și coordonarea procesului de identificare de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, cel puțin o dată la 5 ani. Cât și contribuirea autorităților administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea, de comun cu structurile locale aferente, la inventarierea barajelor și furnizarea de informații către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”. Or, conform art. 6 alin. (2) și (4) din *Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză* toate autoritățile și instituțiile publice au responsabilitatea de a realiza propriile evaluări sectoriale ale riscurilor ce pot conduce la declanșarea unor situații de criză în domeniile lor de competență, iar evaluarea națională de risc se realizează la fiecare 5 ani sau în cazul unor schimbări majore ale mediului de securitate, cu actualizarea anuală a Planului național de management al crizelor.

Capitolul III prevede examinarea și selectare prealabilă a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu un posibil impact negativ asupra siguranței vieții și sănătății populației, asupra bunurilor și a mediului, modul de identificare a acestora, precum și etapele acestei proceduri.

Examinarea se desfășoară etapizat, în baza următoarelor criterii: coronamentul barajului îndeplinește suplimentar și funcția de obiect de infrastructură rutieră sau feroviară, depășirea duratei de existență a barajului, deficiențe structurale sau tehnice care pot afecta exploatarea în condiții de siguranță, secarea totală sau parțială a iazurilor și a lacurilor de acumulare pe o perioadă de cel puțin 5 ani consecutivi, iazuri și lacuri de acumulare construite ilicit, cerințe urbanistice și prevederi ale documentației de amenajare a teritoriului care impun desființarea construcției.

Capitolul IV reglementează analiza multicriterială, care are drept scop evaluarea necesității existenței iazurilor și a lacurilor de acumulare, identificate în etapa de examinare și selectate prealabilă cu risc de impact, din perspectiva asigurării regularizării debitelor cursurilor apă în caz de viituri, a impactului acestora asupra mediului și a dezvoltării socio-economice. Analiza se efectuează de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, utilizând surse oficiale, date din teren și informații transmise de autoritățile competente, și în baza unei

grile standardizate de punctaj, aplicabilă corespunzător a 4 criterii și a 12 subcriterii. Subcriteriile sunt în funcție de riscul efectului de cedare a barajului în cazul amplasării în cascadă, de riscul de cedare a barajului sub efectul unei acțiuni seismice, de starea tehnică a barajului, de evaporație, de procentajul de colmatare, de debitul salubru bazat pe densitatea barajelor, fitoremediere, distanța până la localitate, numărul populației, reîncărcarea acviferului, densitatea sondelor de apă, permeabilitatea rocilor sedimentare, irigații, acvacultură, alimentare cu apă, recreație, îmbinarea în coronament a funcției de obiect de infrastructură rutieră/feroviară, suprafața, adâncimea medie, dimensiunea iazului/lacului de acumulare, a riscurilor de inundații, a dezvoltării socio-economice și de mediu, analiză care are ca scop evaluarea iazurilor și a lacurilor de acumulare din punct de vedere a sustenabilității existenței acestora.

Capitolul V prevede procedura de lichidare a iazurilor și lacurilor de acumulare care, în urma analizei multicriteriale, au obținut un punctaj negativ semnificativ sau prezintă riscuri pentru siguranța populației, a bunurilor sau a mediului, precum și a celor construite neautorizat. Etapele procesului de desființare totală sau parțială a barajului, cu concomitentă lichidare a acumulării de apă se realizează conform prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și cu respectarea prevederilor Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, și a altor acte normative tangențiale.

Capitolul VI prevede etapa de remediere și amenajare a terenurilor fondului apelor după desființarea totală sau parțială a barajului și lichidare a iazului/lacului de acumulare, or corespunzător proiectului de desființare, terenul intră în regim de remediere și amenajare, în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și a Legii apelor nr. 272/2011.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate, or lipsa de intervenții în cazul barajelor aflate în stare nesatisfăcătoare sau cu deficiențe majore, a cuvetelor cu grad de colmatare cu mult peste limita celui admisibil și păstrarea unei densități mari a iazurilor/lacurilor de acumulare în coraport cu bazinul de recepție a cursului de apă va duce în continuare la degradarea continuă ale acestor acumulări de apă, având un impact negativ asupra mediului și intereselor societății. O structură de rezistență a barajelor aflată în situație de risc le transformă din infrastructuri utile în potențiale surse de risc pentru comunitățile din aval și pentru mediu, precum și procesul de evaporare a unor cantități exagerat de mari a apei din aceste acumulări contribuie la secarea a zeci de kilometri de segmente a cursurilor de apă. Astfel, procesul de inventariere, analiză, selectare și lichidare în sine a unor iazuri/lacuri de acumulare, este absolut necesar și care nu mai poate fi amânat, în contextul consecințelor schimbărilor climatice din ultima perioadă, prin averse de ploi rapide și abundente, și creare de viituri chiar și pe cursurile de apă efemere.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea metodologiei nu generează impacturi asupra sectorului public deoarece nu presupune acțiuni de reformă structurală sau instituțională.

În ce privește impactul asupra sectorului public central, este important de menționat că prin Hotărârea Guvernului nr. 849/2024, cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” și la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 540-543, art. 985), Administrația are instituite două secții de lucrări hidrotehnice din cadrul direcțiilor bazinale Nistru și Dunărea-Prut și Marea Neagră, care vor fi implicate în procesul de organizare și coordonare a procesului de identificare, examinare, analizare multicriterială și de expunere lichidării iazurilor/lacurilor de acumulare, catalogate ca fiind cu un risc sporit de provocare a consecințelor negative asupra mediului și societății. La fel, a fost consolidată secția juridică, care va asigura respectarea procesului de lichidare, în special a iazurilor și lacurilor de acumulare care vor necesita a fi lichidate prin impunere de dezafectare.

Autoritățile publice locale de nivelul întâi și al doilea vor fi implicate, în dependență de deținerea dreptului de proprietate asupra barajelor și de posibilitatea de implicare a specialiștilor, la inventarierea barajelor și la furnizarea de informații către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Prin implementarea metodologiei, efectele care se prevăd a avea loc asupra Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, pe termen scurt, includ elaborarea instrucțiunii de implementare a metodologiei și a fișei-tip de inventariere a iazurilor și a lacurilor de acumulare. De ajustare a procedurilor interne și crearea grupurilor responsabile de instruirea autorităților publice locale privind procesul de implementare a metodologiei și inclusivă aplicare a instrucțiunii în procesul de inventariere și analiză multicriterială a corpurilor de apă unice și indivizibile. Pe termen mediu se planifică identificarea și lichidarea iazurilor și lacurilor de acumulare pentru care există acord din partea proprietarilor. Iar pe termen lung sunt iazurile și lacurile de acumulare pentru care nu există acord de lichidare din partea proprietarilor sau necesită alte proceduri conexe lichidării.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Punerea în aplicare a metodologiei în sine nu va genera anumite costuri, ținând cont de procedura de inițiere a inventarierii, de examinare și analiză multicriterială a tuturor iazurilor și lacurilor de acumulare din oficiu.

Doar etapa de aplicare a procesului de desființare parțială/totală a barajului și de lichidare a iazurilor/lacurilor de acumulare vor avea impacturi financiare, prin asigurarea efectuării expertizării tehnice, la elaborarea proiectului tehnic de desființare și lichidare, și de executare a lucrărilor în sine în teren, cât și a celor de remediere și amenajare a terenului.

E de reliefat că prevederile cu referire la necesitatea urmăririi comportării în timp, a întreținerii corespunzătoare, a asigurării efectuării expertizelor tehnice și a intervențiilor la necesitate asupra construcțiilor de orice tip și indiferent de tipul de proprietate, au fost prevăzute prin actele normative cum sunt Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții și Regulamentul privind expertiza tehnică în construcțiilor, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr. 936/2006, inclusiv aceste responsabilități și obligațiuni sunt statuate la moment și în art. 243 alin. (2) lit. b), art. 244, art. 258 și art. 260 din Codul urbanismului nr. 22/2023. Pornind de la faptul că aceste obligațiuni sunt existente încă din anul 1996, proiectul nu se consideră că ar avea un impact financiar suplimentar, or aceste costuri de conformare țin de planificarea bugetului pentru întreținerea corespunzătoare a construcțiilor și a celor de intervenții de urgență pentru prevenirea sau lichidarea unor situații excepționale, ținând cont de catalogarea drept construcții speciale a barajelor, cu riscuri de posibil impact major asupra mediului și societății.

Dacă să raportăm cheltuielile privind efectuarea expertizei, la prejudiciile care pot surveni ca urmare a neefectuării expertizei privind siguranța barajului, atunci prejudiciile cauzate de situațiile excepționale sunt net superioare. Expertiza tehnică a unui baraj este evaluată în mediu la 15-20 mii lei, luând în calcul criteriile tehnice ale barajului. Exemplu recent, pentru efectuarea unei astfel de expertize, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” publică locală a achitat 9 mii lei.

Însăși procedura de lichidare include în sine suportarea de cheltuieli atât de la bugetul de stat, în cazul necesității lichidării iazurilor/lacurilor de acumulare proprietate a statului, cât și de către administrațiile publice locale de nivelul unu, în cazul deținerii cu drept de proprietate a barajelor. Or, atât asigurarea elaborării proiectului de desființare a construcțiilor hidrotehnice, de lichidare a cuvetei și de amenajare a terenului, elaborat de către specialiști atestați în domeniu, cât și însăși lucrările de desființare și lichidare executate de către agenți economici care prestează servicii în cauză, generează costuri.

În conformitate cu art. 155 alin. (7) al Codului urbanismului nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61) pot fi executate fără autorizație de desființare lucrările de demolare a construcțiilor care nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile. În cazul în care acestea vor fi înregistrate în Registrul bunurilor imobile, desființarea barajelor va avea loc în baza autorizației de desființare și a documentației de proiect, conform prevederilor art. 153 al Codului urbanismului nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61).

Cheltuieli mai semnificative vor fi suportate pentru executarea lucrărilor de demolare a construcțiilor hidrotehnice. Spre exemplu, pentru demolarea unui baraj, a unui iaz cu suprafața de 18 ha, cu următoarele dimensiuni: talpa barajului de 23 m (unde talpa taluzului din amonte este de 12 m, iar talpa taluzului în aval este de 6 m), lățimea coronamentului de 5 m și înălțimea barajului de 4 m, se estimează un volum de aproximativ 14500 m³ de sol/rocă sedimentară, egal cu 9219 tone de argilă. Corespunzător NCM L.02.11-7:2013 „Prețuri de referință pentru lucrări de proiectare în construcții. Indicatorul nr.7 Construcții hidrotehnice și de ameliorare a solului”, aprobat prin Ordinul nr. 63/2014 al Ministerului dezvoltării regionale și construcțiilor, prețurile pentru executarea unor lucrări necesare, sunt următoarele:

- pentru excavarea unui volum de 100 m³ prețul variază între de 544,421 lei (prin săpătură mecanică cu buldozer pe tractor pe senile de 81-180 CP, inclusiv împingerea pământului până la 10 m, în teren categ. I în condiții de gospodărire a apelor) și de 1033,048 lei (prin săpătura

mecanică cu excavatorul de 0,40-0,70 mc, cu motor cu ardere internă și comandă hidraulică, în pământ cu umiditate naturală, descărcare în autovehicule teren categ. II în condiții de gospodărire a apelor);

- transportarea pământului cu autobasculanta de 10 t la distanța de 1 km este la un preț de 9,757 lei per tonă;

- lucrările la descărcarea pământului în depozit, teren categoria II este de 191,890 lei per 100 m³;

- prețul elaborării proiectului tehnic de desființare a barajului este de minim 34310 lei.

Aplicând tipurile de lucrări și volumele menționate mai sus, pentru dimensiunile barajului din speță, preliminar se obține suma de aproximativ 232832 lei pentru demolarea acestuia.

Lucrările de ridicări topografice sunt la preț minim de 5000 lei per ha, care pentru suprafața 18 ha iazului rezultă prețul de 90000 lei. Lucrările de calcul hidrologic sunt la un preț fix de 5300 lei. Astfel, costul final pentru demolarea barajului este de minim 328132 lei.

La fel, potrivit prevederilor Legii privind evaluarea impactului asupra mediului nr. 86/2014 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 326-333, art. 626), beneficiarul activității planificate de demolare a barajului va depune cerere privind emiterea acordului de mediu, care potrivit Nomenclatorului serviciilor aferente emiterii acordului de mediu și cuantumului tarifelor la acestea, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 132/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 144-147, art. 148), la emiterea deciziei/acordului de mediu beneficiarul achită 5000 lei.

În suportul implementării cerințelor actului normativ administrațiile publice locale pot aplica la proiecte de asistență externă, finanțate de partenerii de dezvoltare, cum este de exemplu proiectul „O justiție verde pentru un mediu protejat și comunități durabile în Republica Moldova” implementat cu suportul Suediei, care contribuie la îmbunătățirea cadrului normativ al guvernantei de mediu la nivel local, și va acorda suport pentru 6 orașe – Cahul, Fălești, Ialoveni, Hîncești, Căușeni și Ștefan Vodă, prin angajarea unui expert tehnic în domeniul exploatarea lacurilor de acumulare/iazurilor în elaborarea și actualizarea Regulamentelor de exploatare.

Un alt proiect de asistență externă este „Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice pentru atenuarea vulnerabilității la fenomenele extreme cauzate de schimbările climate în Republica Moldova”, finanțat de Agenția Austriacă de Dezvoltare, implementat de PNUD Moldova, care va acorda suport pentru localitățile din cadrul bazinelor hidrografice: Copăceanca, Soloneț, Bahu, Ialpug și Lăpușna, inclusiv pe componenta ce ține de infrastructură prin inventarierea și identificarea barajelor cu risc sporit de avarie și reabilitarea unui număr de construcții selectate.

Inclusiv propuneri de proiecte pot fi depuse către I.P. ”Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului”, pentru finanțarea din Fondul Național pentru Mediu.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat urmează a fi analizat din două aspecte, cel al statutului juridic al bunurilor imobile ale iazului/lacului de acumulare propus spre lichidare și pe aspectul lipsei a acumulării de apă, ce se utilizează în diverse scopuri.

În situația deținerii cu drept de proprietate privată a barajului și cu drept de proprietate publică a terenului, în cazul în care concluzia finală pentru obiectul acvatic, conform recomandărilor din raportul de expertizare tehnică și a analizei multicriterială, va fi cea de lichidare a iazului/lacului de acumulare, fie prin desființare parțială sau totală a barajului, impactul va fi cel de pierdere a unei surse de venit, obținută urmare valorificării acumulării de apă. Pentru restul populației și a agenților economici, impactul negativ se va reflecta din aspectul lipsei resurse de apă de suprafață în adiacență, pentru necesitățile sau activitățile desfășurate.

În ce privește iazurile/lacurile de acumulare cu termen de exploatare depășit sau baraj cu deficiențe structurale semnificative, e de menționat că potrivit în art. 243 alin. (2) lit. b), art. 244, art. 258 și art. 260 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61), în cazul construcțiilor cu durata de existență depășită, proprietarul este obligat să asigure efectuarea unei expertize tehnice pentru a stabili măsurile necesare de intervenții în timp asupra construcției respective. La fel, potrivit pct. 12 al Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 265-276, art. 1060), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, toate lacurile de acumulare/iazurile/heleșteiele existente, construite până în anul 1996, ale căror proiecte nu se mai dețin, indiferent de tipul de proprietate și de prezența construcțiilor de evacuare, se supun expertizării tehnice a barajului și determinării categoriei de importanță și fiabilitate a acestuia, în baza informației obținute în urma prospecțiunilor și cercetărilor efectuate la fața locului de către experți tehnici atestați în domeniu. Pornind de la faptul că aceste obligațiuni sunt existente încă din anul 1996, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 721/1996 privind calitatea în construcții, la data de 25.07.1996, proiectul nu se consideră că ar avea un impact financiar suplimentar, or aceste costuri de conformare țin de planificarea resurselor financiare pentru întreținerea corespunzătoare a construcțiilor și a celor de intervenții de urgență pentru prevenirea sau lichidarea unor situații excepționale, ținând cont de catalogarea drept construcții speciale a barajelor, cu riscuri de posibil impact major asupra mediului și societății.

În cazul iazurilor/lacurilor de acumulare care îmbină în coronamentul barajelor funcția suplimentă de obiect de infrastructură rutieră sau feroviară, impactul poate fi pozitiv asupra sectorului privat în caz de posibilitate și a optării pentru menținerea barajului. Pe motiv că proprietarul/gestionarul infrastructurii rutiere/feroviare va putea contribui atât la elaborarea raportului de expertiză tehnică, cât și la intervențiile necesare de reparare și întreținere corespunzătoare a barajului.

În procesul de evaluare multicriterială, metodologia reglementează și analiza pe criteriul de dezvoltare socio-economică, care se realizează în funcție de necesitatea utilizării resursei de apă pentru irigații, acvacultură, alimentare cu apă, recreație și îmbinare a infrastructurii

rutiere/feroviare în coronament, astfel, fiind luate în calcul și impacturile ce pot avea loc asupra sectorului privat.

Suplimentar, e de menționat că I.P."Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului" finanțează inclusiv și proiecte pe domeniul de management integrat al resurselor de apă, pentru reabilitarea lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, la care pot aplica orice persoană juridică de drept public sau de drept privat înregistrată în Republica Moldova. Astfel, în situația de deținere a dreptului de proprietate privată asupra barajului și de proprietate publică asupra terenului fondului apelor aferent iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteiilor, prin contract de parteneriat (fără de limitare a numărului de participare în calitate de partener) pot fi obținute finanțări din sursele Fondului Național pentru Mediu în proporție de maximum 90 %.

În contextul necesității gestionării durabile a resurselor de apă, a impactului adus asupra mediului prin bararea cursurilor de apă și a existenței riscurilor de surpare sau cedare a barajelor ce au consecințe nefaste asupra sănătății, vieții, mediului, a bunurilor materiale și inclusiv asupra activităților economice, beneficiile creării tuturor condițiilor de garantare a siguranței construcțiilor hidrotehnice a corpurilor de apă unice și indivizibile, prin întreținerea și exploatarea corespunzătoare ale acestora, sau după caz prin lichidarea acestora, sunt beneficii net superioare oricăror costuri ce urmează a fi suportate de către proprietarii obiectelor acvaticice în cazul producerii unor situații excepționale.

4.4. Impactul social

Din punct de vedere social impactul inventarierii și impunerii suplimentare de întreținere corespunzătoare a iazurilor și lacurilor de acumulare va fi unul pozitiv, din perspectiva siguranței construcțiilor și evitarea unor daune localităților și populație, în cazul surpării sau cedării acestora.

Inclusiv în proiectul tehnic de lichidare a obiectului acvatic va fi prevăzută și recomandarea celei mai bune și optime soluții de remediere și amenajare a terenului, care poate fi crearea unei zone umede, a plantării perdelelor forestiere, însămânțarea vegetației pentru fânațe, amenajarea unui parc sau a altor zone de recreere și agrement.

Impact social nesemnificativ ar putea exista numai în cazul lichidării iazurilor/lacurilor de acumulare care se exploatează în regim normal, pe motivul acumulării unui punctaj major urmare analizei multicriteriale și a impactului semnificativ asupra mediului. În situația respectivă se poate micșora gradul de ocupare a forței de muncă din zonă, cum ar fi concedierea sau reducerea angajaților din domeniul turismului, pisciculturii sau irigații. Grupurile demografice cel mai grav afectate vor fi persoanele în etate și social vulnerabile din motiv că acestea reprezintă grupul forței de muncă care pot practica această activitate.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de act normativ nu prevede necesitatea utilizării datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de act normativ nu are careva impact asupra egalității de gen. Noul act nu poate avea un impact în mod diferit asupra femeilor, bărbaților și minorităților de gen, precum și asupra măsurilor menite să elimine discriminarea și să promoveze oportunitățile egale în toate

domeniile vieții sociale. Or, identificarea necesităților de reparare, reabilitare sau lichidare a iazurilor/lacurilor de acumulare vor avea un impact egal, pozitiv sau negativ, asupra întregii populații din vecinătatea acestor obiecte acvatic.

4.5. Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului este evaluat ca unul pozitiv în contextul asigurării verificării prin expertizare tehnică a structurii de rezistență a barajelor, a intervențiilor și întreținerii corespunzătoare a construcțiilor hidrotehnice, planificarea și întreprinderea măsurilor de rigoare în cazul deteriorării barajului sau de creare a unei situații excepționale care va preveni sau, după caz, va diminua nivelul de risc și de impact asupra mediului. În cazul lichidării iazului/lacului de acumulare, inclusiv impactul asupra mediului va fi unul pozitiv, în contextul micșorării presiunii asupra bazinului de recepție a cursului de apă, prin micșorarea numărului acumulărilor de apă și a volumelor de apă ce se pierd în procesul de evaporare a apei de pe oglinzile apelor. Schimbări care vor avea o influență esențială asupra cursurilor de apă prin creșterea debitelor de apă și asigurarea cantităților necesare pentru dezvoltarea biodiversității. Un deranj va fi creat pentru fauna pentru care acumularea de apă din acest obiect acvatic servește drept mediu ambiant. În timp ce o ulterioară amenajare a terenului, prin creare de zonă umedă sau plantare de perdea forestieră va favoriza dezvoltarea faunei corespunzătoare acestui mediu ambiant.

Aspectele enunțate urmează a fi menționate în cererea privind emiterea acordului de mediu în conformitate cu prevederile Legii privind evaluarea impactului asupra mediului nr. 86/2014 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 326-333, art. 626), care reglementează și aspectul de demolare, inclusiv elaborarea studiului de evaluare a biodiversității.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate alte impacturi ce ar putea surveni urmare implementării actului normativ.

Metodologia propusă este un act normativ necesar în contextul responsabilității Guvernului de aducere în concordanță a normei cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011, a Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016 și a Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, întru exploatarea conformă a construcțiilor hidrotehnice a corpurilor de apă unice și indivizibile, a gestiunii eficiente a resursei de apă, a prevenirii posibilităților de inundații și a curmării impacturilor negative asupra mediului prin identificarea necesităților de reparare, reabilitare sau lichidare a iazurilor/lacurilor de acumulare.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect de act normativ nu transpune legislația Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect de act normativ nu prevede măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 215-217, art. 798), anunțurile de inițiere a elaborării proiectului și cel de consultări publice au fost publicate și pot fi accesate pe pagina web oficială a Ministerului Mediului (compartimentul „*Transparența decizională*”, directoriul *Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor*”) la link-ul <https://mediu.gov.md/ro/node/4815> și pe portalul particip.gov.md la link-urile: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15297, https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15352.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul actului normativ a fost supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Raportul de expertiză anticorupție Nr. EHG25/11048 din 16.12.2025 a fost prezentat prin scrisoarea cu Nr. 06/2/22678 din 16.12.2025, cu lipsă de obiecții sau propuneri.

Ministerul Justiției, în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, s-a expus asupra proiectului prin scrisoarea cu 04/2-12573 din 18.12.2025. Recomandările înaintate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Noul act normativ nu va impune necesitatea operării modificărilor în alte acte normative existente.

Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” urmează să elaboreze instrucțiunea de implementare a metodologiei și a fișei-tip de inventariere a iazurilor și a lacurilor de acumulare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Măsurile de implementare a proiectului vor fi asigurate de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Ministru

Gheorghe HAJDER

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea
Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecțiile, propunerile/recomandările		
Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică nr. 5840/25 din 23.10.2025	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, împuternicit cu misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniile stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 391/2023, a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (număr unic 796/MM/2025), autor - Ministerul Mediului și în limita competențelor atribuite avizează proiectul fără obiecții sau propuneri de completare.	Se acceptă.

Congresul Autorităților Locale din Moldova nr. 300 din 24.10.2025	Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-10620 din 20.10.2025, privind avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (număr unic 796/MM/2025), și expune următoarele propuneri. 1. În pct. 6. (Metodologia stabilește următoarele: 6.5. postutilizarea terenului): sintagma „postutilizarea terenului” este inadecvată pe motiv că de fapt și de drept are loc postutilizarea corpului de apă, în condițiile în care Codul urbanismului și construcțiilor operează cu terminologia „postutilizarea construcțiilor”, iar în corpul de apă există cel puțin două structuri care pot fi încadrate astfel (construcția hidrotehnică și cuveta). Codul funciar operează cu sintagma „reabilitarea terenului”. Prin urmare, considerăm necesară reformularea sintagmei în cauză, reieșind din terminologia legală și intenția autorului. Obiecția se referă corespunzător și la pct. 7.2. ș.a. similare din proiect. 2. În pct. 10. (Autoritățile administrației publice locale din unitățile administrativ teritoriale de nivelul unu și doi sunt informate oficial despre inițierea procesului de inventariere și sunt invitate să colaboreze prin furnizarea de informații): cuvintele „unu și doi” necesită a se substitui cu cuvintele „întâi și al doilea” (terminologia Legii nr. 436/2006). 3. În pct. 11. (Comisia pentru Situații Excepționale ale	Se acceptă. La pct. 6 au fost operate modificări corespunzător prevederilor art. 311 lit. m) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. La pct. 7 noțiunea de „postutilizarea terenului” a fost exclusă, iar contextul a fost inclus în pct. 74. Se acceptă. Se acceptă parțial. Atât conform Legii nr.
---	---	---

	administrației publice locale de nivelul întâi, în limitele unității administrativ-teritoriale în care este situat iazul/lacul de acumulare, organizează procesul de inventariere și completează fișele-tip, în termen de 3 luni de la recepționarea solicitării la subiect parvenite din partea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”): menționăm că personalul comisiilor pentru situații excepționale locale activează pe baze obștești (de voluntariat) și este inadecvată însărcinarea acestora cu activități care impun costuri administrative. Inventarierea și completarea fișelor-tip necesită a se realiza de către IP AN „Apele Moldovei”, iar comisia pentru situație excepțională doar să valideze rezultatele acestora.	271/1994 cu privire la protecția civilă cât și conform noii legi, Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, Comisia pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul întâi și corespunzător noii prevederi, structurile locale aferente Comisiei Națională de Management al Crizelor au funcții executive de a asigura <u>prevenirea</u> situațiilor excepționale. Astfel, conform art. 10 lit. f) și art. 17 din Legii cu privire la protecția civilă nr. 271/1994 și art. 6 alin. (2) din Legea nr. 248/2025 toate autoritățile și instituțiile publice au responsabilitatea de a realiza propriile evaluări sectoriale ale riscurilor ce pot conduce la declanșarea unor situații de criză în domeniile lor de competență, iar conform art. 12 alin. (1) lit. a) au funcția de coordonare a activității de prevenire. Concomitent, conform art. 6 alin. (3), din ultima normă pre citată, autoritățile și instituțiile publice vor avea în vedere integrarea rezultatelor evaluărilor sectoriale de risc și ale evaluării naționale de risc în activitățile de elaborare a documentelor de planificare pentru situații de criză, de continuitate a activităților, precum și a documentelor de planificare urbană, de creștere a rezilienței infrastructurii sau de adaptare climatică. Iar, conform alin. (4) evaluarea națională de risc se realizează la fiecare 5 ani sau în cazul unor schimbări majore ale mediului de securitate, cu
--	---	---

		actualizarea anuală a Planului național de management al crizelor. Conform art. 38 alin. (1), din aceeași normă, la nivel de municipiu, de oraș și de sat se înființează comisii locale permanente de management al situațiilor de criză pentru asigurarea funcției de coordonare pentru <u>avertizarea timpurie</u>, pregătirea, răspunsul la și recuperarea după urgențe sau crize. Corepunzător avizului Ministerului Afacerilor Interne la acest proiect de act normativ, în vederea alinierii la prevederile art. 24 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, textul „Comisia pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul întâi” a fost substituit cu textul „Comisia Națională de Management al Crizelor și structurile locale aferente”. Etapa de examinare prealabilă a stării tehnice a barajului se face prin observații vizuale preliminare și în cazul aprecierii vizuale a stării nesatisfăcătoare cu risc iminent de surpare sau cedare, conform art. 12 alin. (12) din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, toate autoritățile publice au obligația de a transmite Centrului Național de Management al Crizelor informații privind riscurile potențiale ce pot conduce la manifestarea unor situații de criză. Subsidiar, în conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) lit. e), alin. (2) și alin. (3) al Legii apelor
--	--	---

		nr. 272/2011, întreținerea corpurilor de apă de suprafață (iazuri/lacuri de acumulare) include și inventarierea anuală și evaluarea stării construcțiilor hidrotehnice ale iazurilor și lacurilor antropice din țară de către fiecare gestionar/proprietar. În acest sens, atât Administrația Națională „Apele Moldovei” cât și autoritățile publice locale sunt obligate să țină evidența construcțiilor hidrotehnice ale iazurilor și lacurilor de acumulare din gestiune. Mai mult ca atât, formularul-tip va conține date necesare, cunoscute doar de autoritatea publică locală, spre exemplu, anul construcției, documentație tehnică, existența unei sonde în raza de 1 km, existența unui drum local pe baraj, informații despre folosința iazului/lacului de acumulare. Ce ține de Administrația Națională „Apele Moldovei” (ANAM), din lipsa de resurse umane suficiente pentru ieșirea în teritoriu la aproximativ 7000 de iazuri și lacuri de acumulare, a lipsei resurselor financiare pentru organizarea acestor deplasări, concomitent ținând cont de responsabilitățile administrațiilor publice locale și ale proprietarilor cu referire la caz, reprezentanții ANAM nu pot fi incluși ca membri ai comisiei la etapa preliminară de inventariere. În punctul 11 și nota de fundamentare au fost operate modificări, în baza avizului Ministerului
--	--	--

	4. În pct. 13.2. (numărul cadastral sau sectorul cadastral și coordonatele MOLDREF 99, în cazul nedelimitării ca bun imobil): după cuvintele „coordonatele” necesită a se completa cu cuvintele „în sistemul național de coordonate”. 5. În pct. 22. (Confirmarea secării iazurilor/lacurilor de acumulare se face urmare examinării suprapunerii produselor cartografice de pe geoportalurile tematice ale entităților publice și nota de confirmare emisă de către autoritatea administrației publice locale): textul „nota de confirmare emisă de către autoritatea” necesită a se substitui cu textul cu următorul cuprins: „certificatul confirmativ eliberat de către autoritatea executivă a”. 6. În pct. 47. (Selectarea pe criteriul de dezvoltare socio-economică (C3) se realizează în funcție de necesitatea utilizării resursei de apă pentru irigații, acvacultură, alimentare cu apă, recreație și îmbinare a infrastructurii rutiere/feroviare în coronament. Asupra acestor utilizări se expune autoritatea administrației publice locale, la solicitarea Institutiei Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”): cuvintele „autoritatea administrației” se propune a se substitui cu cuvintele „autoritatea executivă a administrației” pentru claritate și previzibilitate. 7. În pct. 50. (...) În procesul de evaluare se utilizează datele furnizate de către autoritățile locale, operatorii de	Afacerilor Interne. Se acceptă parțial. Au fost operate modificări conform prevederilor Legii nr. 778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. În punctele 46, 47, 48, 49, 50 și 51 au fost operate modificări.
--	---	---

	apă, entitatea emitentă de autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, din observațiile din teren sau informațiile din documentația tehnică): cuvintele „autoritățile locale” se propun a se substitui cu textul cu următorul cuprins: „autoritatea executivă a administrației publice locale”. Propunerea este valabilă și pentru pct. 51 și celelalte similare din proiect. 8. În pct. 58.2. (procedură în mod silit, de dezafectare, asigurată de către autoritățile administrației publice locale, conform prevederilor art. 302 din Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, inclusiv prin expropriere pentru cauză de utilitate publică): având în vedere că procedura în cauză este stabilită nu doar în art. 302 (ci, și art. 303, art. 304), se propune revizuirea sau excluderea trimiterii la art. 302. 9. În pct. 59.2. (proprietarul/proprietarii barajului depune cerere la Agenția de Mediu pentru expunerea asupra necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului): se propune completarea cu textul cu următorul cuprins: „, în cazul iazului/lacului de acumulare care dispune de resursă de apă”. În cazul în care corpul de apă nu deține o resursă de apă, impactul actual asupra mediului este mai nociv decât identificarea și lichidarea regulamentară a corpului de apă. Impunerea formală a unei asemenea proceduri va complica mult procesul și va putea anihila efectele și finalitatea documentului normativ în cauză.	Se acceptă parțial. Au fost operate modificări, inclusiv corespunzător avizului Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova. Nu se acceptă. Pe motivul necesității aprecierii inițiale multiaspectuale a impactului atât a existenței acumulării de apă cât și a lipsei acesteia, ce ține de sensibilitatea de mediu, biodiversitate și schimbări climatice, a calității și capacității de regenerare relative ale resurselor naturale (inclusiv solul, terenurile, apa și biodiversitatea) din zonă și din subteranul acesteia, atât și particularitățile geografice, urbanistice ale acestuia, a zonelor geografice susceptibile de a fi afectate de lipsa acumulării de apă, și alte efecte semnificative pe care le poate avea lipsa acumulării de apă. Concomitent fiind necesară evaluarea posibilului
--	--	--

	10. În pct. 62. (În cazul exproprierii, cuantumul despăgubirii este echivalent cu valoarea de bilanț a construcției hidrotehnice, inclusiv după caz, compensația pentru investițiile efectuate și beneficiul nerealizat timp de un an): nu este justificată acordarea unei compensații pentru un beneficiu nerealizat, în condițiile în care corpul de apă respectiv practic este unul nefuncțional. Totodată, includerea unei asemenea reglementări va face foarte anevoioasă realizarea procedurii, pe motiv că vor fi înaintate cerințe esențiale de despăgubire, care vor necesita resurse de acoperire. Considerăm necesară excluderea sintagmei „și beneficiul nerealizat timp de un an”. 11. În pct. 75. (Urmare lichidării iazului/lacului de acumulare categoria de destinație a terenurilor fondului apelor rămâne neschimbată. Categoria de destinație a terenurilor putând fi modificată doar în cazurile prevăzute de art. 58 alin. (6¹) din Codul funciar nr. 22/2024): se propune excluderea trimiterii la art. 58 alin. (6¹) din Codul funciar. Pe motiv, că în general, norma citată este una prohibitivă, iar procedura de schimbare a destinației terenurilor este prevăzută de alte norme. Se recomandă completarea cu norma care să precizeze utilizarea acestor terenuri în conformitate cu prevederile Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, aprobat prin Hotărârea	impact a nemijlocitei activități planificate de desființare/demolare totală sau parțială a barajului. Se acceptă. În pct. 62 au fost operate modificări cu trimitere la Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 și a Regulamentului privind modul de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice a obiectului exproprierii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 660/2006. Nu se acceptă. Procedura de schimbare a destinației terenurilor din categoria de destinație fondul apelor la moment nu este relemantată în alte norme, iar Regulamentul privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024, reglementează doar modurile de valorificare a terenurilor fondului apelor, pentru toate modurile de folosință ale acestora. Pe motivul importanței resursei de apă, a necesității protecției acesteia și a inclusivei calități de teren proprietate publică de domeniu public al acestor bunuri
--	---	--

	Guvernului nr. 403/2024”. CALM susține proiectul, cu luarea în considerație a propunerilor și observațiilor sus-menționate.	imobile, categoria de destinație a terenurilor poate fi modificată doar în cazurile prevăzute de art. 58 alin. (6¹) din Codul funciar nr. 22/2024, pentru amplasarea obiectelor liniare (drumuri, linii de comunicații electronice, rețele de gaze naturale, de energie electrică, de energie termică, de aprovizionare cu apă și canalizare, conducte). Astfel, păstrarea categoriei de destinație a terenului va crea condiții favorabile pentru remedierea și amenajarea acestuia corespunzător măsurilor propuse în pct. 77 din proiect. Se acceptă.
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 04-01/3779 din 04.11.2025	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (număr unic 796/MM/2025), autor - Ministerul Mediului și, reieșind din competențele funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se acceptă.
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal Nr. 04-01/4395, din 16.12.2025	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (număr unic 796/MM/2025), autor – Ministerul Mediului și, reieșind din competențele funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se acceptă.
Ministerul Infrastructurii și	Ca urmare a examinării proiectului hotărârii Guvernului	

		aparitiei unor deteriorări sau abateri de la funcționarea normală a construcțiilor și a utilajului, proprietarul barajului lacului de acumulare/iazului/heleșteului este obligat să organizeze imediat efectuarea expertizei tehnice cu participarea experților tehnici atestați. În situațiile de confirmare a deteriorărilor sau a abaterilor, proprietarul se obligă să întreprindă măsurile necesare pentru înlăturarea acestora de către organizații/entități atestate în domeniul proiectării și edificării construcțiilor hidrotehnice. Subsidiar, la caz, în punctele 19 și 20 din proiectul normei se prevede obligația, conform prevederilor art. 260 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și pct. 12, 13 și 41 din Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, de efectuare a expertizării tehnice de către proprietar în cazul aprecierii vizuale a stării tehnice drept satisfăcătoare sau nesatisfăcătoare, și a construcțiilor existente care au o evoluție periculoasă sau care au suferit avarieri în urma accidentelor și incendiilor, stabilite în urma unei expertize tehnice, construcțiilor care se află în situații speciale din punctul de vedere al siguranței.
	Pct. 18, având în vedere prevederile art. 260 din Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, se propune	Nu se acceptă. Ținând cont de examinarea și selectarea prealabilă a iazurilor și a lacurilor de

	expunerea cu următorul cuprins: „18. În absența datelor documentare prevăzute la pct. 17, proprietarii sau utilizatorii construcțiilor hidrotehnice (baraje, construcții din beton armat, construcții metalice etc.) vor obține un raport de expertiză tehnică asupra construcțiilor, în vederea identificării anului estimativ al dării acestora în exploatare. În baza rezultatelor de expertiză, durata de funcționare se stabilește conform Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale pentru autorități/instituții bugetare, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 77/2022.”.	acumulare cu structura de rezistență a barajelor aflată în situație de risc, pentru a nu crea impedimente în procesul de examinare preliminară la prima etapă de implementare a metodologiei, ce ține de stabilirea anului dării în exploatare a construcțiilor hidrotehnice, se consideră oportună posibilitatea de stabilire estimativă în baza surselor cartografice în care este reflectat pentru prima dată, sau în documentare verificabile, fără costuri suplimentare și proceduri care vor dura în timp. Potrivit pct. 63 din Regulamentul privind verificarea documentației de proiect și expertiza tehnică a proiectelor și construcțiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2024, expertiza tehnică în construcții reprezintă un complex de măsuri pentru determinarea și evaluarea caracteristicilor reale ale unei construcții, în scopul asigurării funcționalității și posibilității utilizării în continuare a construcției, al consolidării și menținerii stării tehnice a construcțiilor sau al postutilizării în conformitate cu cerințele fundamentale prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Norma pre citată nu reglementează posibilitatea stabilirii anului edificării construcției. Inclusiv, în dependență de diverșii factori care influențează asupra structurii și rezistenței construcției și a părților componente ale acesteia, procesul de uzare este diferit în timp și ca proces, ceea ce nu poate garanta o estimare veridică
--	--	---

	La subpct. 58.2, după sintagma „autoritățile administrației publice locale” se propune completarea cu textul „conform prevederilor Regulamentului cu privire la modul de demolare a construcțiilor neautorizate și de defrișare a arborilor și arbuștilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 582/2022.”. La subpct. 59.3, în vederea precizării exprese a dispozițiilor relevante din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, se propune substituirea textului „în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023” cu textul „în conformitate cu prevederile art. 153, 302-303, 311 și 313 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.”. La pct. 60, se propune substituirea textului „în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.” cu textul „în conformitate cu prevederile art. 155 alin. (7) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.”, în vederea asigurării clarității și predictibilității normei. La pct. 65, având în vedere prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, se propune expunerea acestuia cu următorul cuprins: „65. Desființarea totală sau parțială a barajului se realizează în conformitate cu prevederile art. 153, 302-303, 311 și 313 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.	a anului edificării. Se acceptă. Au fost operate modificări, cu inclusivă corectare și suplinire de trimitere la Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Se acceptă parțial. Prevederile art. 302-303, 311 și 313 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 cu referire la necesitatea obținerii autorizației de desființare, conținutul proiectului de desființare a construcției și etapele de dezafectare excedează subiectului prevederii din pct. 59.3 din proiect. În pct. 59.3 au fost operate modificări. Se acceptă. Se acceptă parțial. Întru neadmiterea omiterii unor prevederi în anumite situații de demolare parțială în cazul barajelor coronamentul cărora îndeplinesc suplimentar și funcția de obiect de infrastructură rutieră sau feroviară, cât și a posibililor complexități a unor situații, se optează pentru lipsa
--	--	--

	434/2023, iar pentru construcțiile neautorizate se vor respecta și prevederile Regulamentului cu privire la modul de demolare a construcțiilor neautorizate și de defrișare a arborilor și arbuștilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 582/2022”.	indicării nemijlocite a prevederilor din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. În pct. 65 au fost operate modificări.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova, Legiferare, din 10.12.2025	Fără obiecții și propuneri la proiectul definitivat.	Se acceptă.
Ministerul Afacerilor Interne, nr. 16/3811 din 03.11.2024	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (număr unic 796/MM/2025), comunicăm următoarele. La punctul 20, având în vedere prevederile art. 12 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 93/2007, potrivit căroră Inspectoratul General pentru Situații de Urgență exercită atribuții în domeniul prevenirii, coordonării și intervenției în situații excepționale, se propune completarea textului: „notifică în scris proprietarul construcției hidrotehnice cu privire la obligația de a efectua expertiza tehnică conform prevederilor art. 260 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și pct. 12, 13 și 41 din Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016”, cu următoarea formulare suplimentară: „precum și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în scopul notificării și evidenței privind existența construcțiilor hidrotehnice aflate în stare tehnică instabilă,	Se acceptă.

	care pot genera riscuri hidrotehnice majore cu potențial de declanșare a situațiilor excepționale.” Totodată, în temeiul art. 12 alin. (12) din Legea nr. 248/2025, potrivit căruia „toate autoritățile publice au obligația de a transmite Centrului Național de Management al Crizelor informații privind riscurile potențiale ce pot conduce la manifestarea unor situații de criză”, se constată existența unor neclarități în proiectul actului normativ, care pot îngreuna aplicarea acestei obligații. Or, lipsa acestei clarități ar putea diminua eficiența cooperării interinstituționale și capacitatea de reacție în situații de criză. Prin urmare, se propune completarea Secțiunii II cu un nou punct – 11.1, cu următorul conținut: „Autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile și instituțiile publice responsabile au obligația de a comunica Centrului Național de Management al Crizelor informațiile relevante privind riscurile potențiale identificate, care pot conduce la declanșarea unor situații de urgență și/sau excepționale.” De asemenea, în Nota de fundamentare, în vederea alinierii la prevederile art.24 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, se impune substituirea textului „Comisia pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul întâi” cu textul „Comisia Națională de Management al Crizelor și structurile locale aferente”.	Se acceptă parțial. La pct. 11, pe motivul aplicabilității la moment atât a Legii nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă cât și a Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, și a necesității elaborării actelor normative de implementare a Legii nr. 248/2025 din al doilea semestru al anului 2026, întru excluderea producerii unor confuzii s-a optat pe o formulă generală.
--	---	---

Ministerul Finanțelor, nr. 09/2-03/516/1544 din 05.11.2025	La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-10620 din 20 octombrie 2025, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (număr unic 796/MM/2025), autor - Ministerul Mediului și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor.	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor, Legiferare, 08.12.2025	Lipsa obiecțiilor.	Se acceptă.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 2025 PHG-2999 din 06.11.2025	În contextul examinării proiectului de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare, destinate lichidării (număr unic 796 MM/2025), Vă comunicăm următoarele. Proiectul Hotărârii Guvernului menționat este binevenit, deoarece stabilește un cadru structurat de evaluare a siguranței construcțiilor hidrotehnice, răspunzând astfel riscurilor de mediu și de siguranță publică, obiective care sunt prioritare și pentru operatorii din acvacultură. Ținând cont că Metodologia include în Tabelul 1 „Subcriteriu Acvacultură (C3.2)” din cadrul criteriului „Dezvoltare Socio-economică (C3)”, ponderea alocată acestui criteriu general (0.2) este relativ mică, ceea ce poate duce la lichidarea unor exploatații piscicole viabile, dar cu baraje vechi. Problema apare din comparația directă a ponderii C3 cu cea a criteriului de siguranță (C1) care evaluează riscul de cedare a barajului și are cea mai mare pondere, de 0.4. Se propune majorarea ponderii criteriului C3	Se acceptă parțial. Proiectul de act normativ, după cum este formulat la pct. 2, are drept scop evaluarea iazurilor și a lacurilor de acumulare, în baza criteriilor cumulative în funcție de condițiile de siguranță, de mediu, de dezvoltare socio-economică și de dimensiuni. Metodologia reglementează procedura de identificare, examinare și selectare prealabilă a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu structura de rezistență a barajelor aflată în situație de risc, analiza multicriterială

	„Dezvoltare socio-economică" (actualmente 0.2), în special pentru heleșteiele care îndeplinesc criteriul C3.2 „Acvacultură”, la un nivel care să reflecte importanța strategică a sectorului (securitate alimentară, locuri de muncă rurale). Grila de punctaj privind acvacultura (Tabelul 13) acordă punctaj maxim (5) doar pentru exploatarea piscicolă intensivă ($\geq 0,5$ t/ha/an). Totodată, se propune modificarea punctajului maxim pentru exploatarea piscicolă naturală din (3) în (4), ținând cont de importanța strategică a sectorului. De asemenea propunem ca, în cazul lichidării forțate prin expropriere, prevederea privind despăgubirea doar la valoarea de bilanț a construcției hidrotehnice, plus beneficiul nerealizat timp de un an, este insuficientă. Se propune ca despăgubirea să includă: 1. Valoarea de piață a construcției și a infrastructurii piscicole.	pentru stabilirea fiabilității și a impacturilor acestora, în vederea stabilirii necesității existenței acestora și a întreprinderii măsurilor corespunzătoare în dependență de rezultatul obținut. Astfel, în cazul concluzionării necesității păstrării obiectului acvatic se va prevedea întreprinderea măsurilor de reabilitare sau chiar de reconstrucție a acestuia. La acordarea ponderii fiecărui criteriu, în funcție de relevanța lui pentru nivelul general de risc, accentul se pune pe siguranța barajului ținând cont de multitudinea de riscuri ce pot surveni urmare surpării parțiale sau a cedării acestuia, astfel dezvoltarea acvaculturii fiind secundară siguranței barajului. Ponderea fiecărui criteriu se stabilește în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului respectiv. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu ar impune diminuarea ponderii altor criterii. În tabelele nr. 1 și nr. 13, și în punctele 32.1, 32.2 și 32.3 au fost operate modificări. Se acceptă parțial. Din considerentul că, conform Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, obiectele acvatice piscicole necesită să întrunească existența sau posibilitatea creării condițiilor pentru posibilitatea desfășurării reproducerii și creșterii peștelui, și a altor organisme acvatice, un obiect acvatic care va
--	---	--

	2. Compensația pentru investițiile recente efectuate în baza planului de dezvoltare. 3. Beneficiul nerealizat pe întreaga perioadă rămasă din ciclul de producție/contractul de locațiune. În aceeași ordine de idei, aducem la cunoștință că Serviciu acvacultură este la etapa de consultare a proiectului Programului Strategic al Sectorului de Acvacultură 2026-2030. Prin urmare, în vederea atingerii obiectivelor naționale de revitalizare a sectorului de acvacultură și de creștere a ponderii producției interne planificate, se solicită o analiză de impact adițională asupra sectorului de acvacultură și ajustarea punctajului și a pragurilor decizionale pentru a garanta că heleșteiele cu funcționalitate piscicolă nu sunt lichidate pe baza unor penalizări de siguranță, dar sunt orientate către remediere și reabilitare. În plus, atragem atenția asupra necesității de a uniformiza textul proiectului, deoarece nu este clar dacă metodologia se aplică și pentru heleșteie sau nu.	obține un punctaj negativ semnificativ pe toate aspectele, nu poate presupune existența unor investiții în activitate de piscicultură. În cazul existenței unei activități economice și în lipsa unei urgențe eminente de lichidare a obiectului acvatic, vor fi examinate posibilitățile de intervenție pentru asigurarea siguranței construcțiilor hidrotehnice până la finalizarea ciclului de producție. Aspecte ce vor fi analizate pe subcriteriul <i>acvacultură</i> (C_{3.1}). În pct. 62 au fost operate modificări cu trimitere la Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 și a Regulamentului privind modul de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice a obiectului exproprierii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 660/2006. Se acceptă. Au fost operate modificări prin excluderea heleșteiilor, conform art. 33 alin. (4) din Legea apelor nr. 272/2011. Totodată, din analiza prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, ale Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016 și a Legii apelor nr. 272/2011, nu rezultă excluderea posibilității aplicării Metodologiei și asupra heleșteiilor, aceasta fiind justificată juridic și tehnic prin faptul că urmărește gestionarea riscurilor și a impactului obiectelor acvatice, indiferent de
--	--	--

	La punctul 5 din Metodologia de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării se menționează că, în cazul iazurilor, lacurilor de acumulare și heleșteielor ale căror construcții hidrotehnice sunt deținute cu drept de proprietate privată, iar terenurile cu drept de proprietate publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale, procesul de desființare totală sau parțială a barajului se va exercita cu respectarea dreptului de proprietate și a relațiilor contractuale, conform prevederilor din Codul Civil al Republicii Moldova. Propunere: Normele respective sunt ambigue și nu clarifică cum vor fi aplicate în practică. Se propune includerea unui text suplimentar sau a unor referințe explicate la articolele din Codul Civil care reglementează aceste situații. O clarificare suplimentară privind procesul de expropriere și lichidare ar putea asigura aplicarea corectă a metodologiei și evitarea interpretărilor eronate.	denumirea acestora, asigurând o abordare coerentă și unitară. Se acceptă parțial. Întru neadmiterea omiterii unor prevederi în anumite situații de deținere a unor drepturi asupra construcțiilor hidrotehnice și a terenurilor, cât și a complexității a unor situații, se optează pentru lipsa indicării nemijlocite a prevederilor din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002. În pct. 5 au fost operate modificări. Se acceptă. În pct. 62 au fost operate modificări cu trimitere la Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 și a Regulamentului privind modul de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice a obiectului exproprierii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 660/2006.
--	---	---

	fi substituită cu „autoritățile administrației publice” pentru a respecta terminologia legală și a evita confuzia dintre „administrație” (ca sistem) și „autorități” (ca entități competente). În cuprinsul <i>capitolului II</i>, se atestă o neconcordanță terminologică, și anume, în text se alternează termenii „procedura de identificare” (denumirea capitolului, pct. 8, 12)/ „procesul de identificare” (pct. 9) și „procesul de inventariere” (pct. 10, 11, 13), fără o delimitare clară între acestea. Recomandăm utilizarea consecventă și uniformă a noțiunii stabilite în titlul capitolului „procedura de identificare”, iar „inventarierea” să fie menționată ca etapă componentă a acesteia, dacă este cazul. La pct. 8 – Inițierea procedurii de identificare. Proiectul stabilește că procedura de identificare se realizează din oficiu de către IP „Apele Moldovei” sau la solicitarea proprietarilor construcțiilor hidrotehnice. Se consideră oportună completarea și includerea expresă a autorităților publice locale printre entitățile abilitate să inițieze procesul, având în vedere că acestea sunt cele mai apropiate de teren, dispun de structuri operative și pot semnala prompt situațiile de risc. Argument: degradarea unui baraj poate surveni brusc, ca urmare a ploilor abundente, eroziunii locale sau intervențiilor neautorizate, iar IP „Apele Moldovei” nu poate interveni în timp real în toate raioanele. Așteptarea unui termen de cinci ani între verificări (conform planului periodic) poate genera riscuri grave pentru bunurile și persoanele aflate în aval. Prin urmare, se propune	Se acceptă. În context, în denumirea capitolului II și la punctele 6.1., 9, 10, 11 și 13 au fost operate modificări. Nu se acceptă, din considerentul că terenurile fondului apelor sunt bunuri imobile proprietate publică de domeniu public, fiind proprietate a statului sau ale unității administrativ-teritoriale. Prevedere valabilă și în cazul deținerii de drept privat asupra barajului. Astfel, prevederea propusă la pct. 8.2. „la solicitarea proprietarilor construcțiilor hidrotehnice și/sau a terenurilor fondului apelor” este aplicabilă și în cazul inițierii procedurii de identificare de către autoritățile publice locale. În cazul deținerii terenurilor cu drept de proprietate privată, acestea vor fi analizate prin prisma stabilirii legalității acestora. Cu referire la deficiențele structurii de rezistență a unui baraj ce pot apărea brusc drept urmare a exemplificărilor enunțate, această situație se încadrează în
--	---	--

	completarea punctului 8 cu un subpunct nou: (8.3) La inițiativa autorităților publice locale, în cazul constatării riscurilor iminente privind stabilitatea barajului sau afectarea infrastructurii aferente. Această prevedere este conformă pct. 58 al proiectului, care menționează expres că dezafectarea silită se asigură de către APL, în temeiul art. 302 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, inclusiv prin expropriere pentru cauză de utilitate publică. La pct. 10 (Autoritățile administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul unu și doi sunt informate oficial despre inițierea procesului de inventariere și sunt invitate să colaboreze prin furnizarea de informații.) sintagma „Autoritățile administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul unu și doi” este improprie din punct de vedere normativ. Conform noțiunilor de bază, în sensul Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, se utilizează „Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea”. Totodată, norma omite menționarea autorităților	prevederile pct. 13¹ din Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, cu privire la accidentele tehnice care au avut loc la exploatarea construcțiilor hidrotehnice. La caz, obligațiunea de informare verbală a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență în decurs de 30 minute de la primirea prognozei și notificarea în decurs de 24 de ore a Inspectoratului Național de Supraveghere Tehnică, a autorității administrației publice locale, a Inspectoratului pentru Protecția Mediului și a Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, cu privire la accidentele tehnice care au avut loc la exploatarea construcțiilor hidrotehnice, ține de responsabilitatea proprietarilor/superficiarilor/locatarilor lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor. Se acceptă. La punctele 4 și 10 au fost operate modificări.
--	--	---

	administrației publice locale de nivel special, care sunt constituite și activează pe teritoriul unității teritoriale autonome Găgăuzia. La fel, menționăm lipsa indicării autorității care lansează notificarea oficială. La pct. 11 (Comisia pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul întâi, în limitele unității administrativ-teritoriale în care este situat iazul/lacul de acumulare, organizează procesul de inventariere și completează fișele-tip, în termen de 3 luni de la recepționarea solicitării la subiect parvenite din partea Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.) norma prevede că, CSE locală „organizează procesul de inventariere și completează fișele-tip”, ceea ce depășește competențele legale ale comisiilor pentru situații excepționale. Potrivit art. 17 alin. (1) din Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă, comisiile pentru situații excepționale se instituie în scopul îndeplinirii de către autoritățile publice a funcțiilor executive și de dispoziție în vederea prevenirii și acțiunii în situații excepționale, generate de calamități naturale, avarii de mari proporții, catastrofe, incendii, epidemii, epizootii, epifitotii și alte fenomene periculoase. Rolul acestora este de intervenție în caz de urgență, nu de inventariere sau evaluare tehnică. În cazurile cu risc hidrotehnic iminent, Comisia pentru situații excepționale poate fi notificată pentru asigurarea măsurilor de urgență. Deși este incontestabil că construcțiile hidrotehnice au o importanță vitală atât din perspectiva integrării în structura	Se acceptă parțial. Atât conform Legii nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă cât și conform noii legi, Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, Comisia pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul întâi și corespunzător noii prevederi, structurile locale aferente Comisia Națională de Management al Crizelor au funcții executive de a asigura prevenirea situațiilor excepționale. Astfel, conform art. 6 alin. (2) din Legea nr. 248/2025 toate autoritățile și instituțiile publice au responsabilitatea de a realiza propriile evaluări sectoriale ale riscurilor ce pot conduce la declanșarea unor situații de criză în domeniile lor de competență, iar conform art. 12 alin. (1) lit. a) au funcția de coordonare a activității de prevenire. Corespunzător avizului Ministerului Afacerilor Interne la acest proiect de act normativ, în vederea alinierii la prevederile art. 24 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, textul „Comisia pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul întâi” a fost substituit cu textul „Comisia Națională de Management al Crizelor și structurile locale
--	--	--

	socio-economică a localităților, cât și în echilibrul ecologic al mediului natural, nota de fundamentare nu prezintă temeiul legal în baza căruia activitățile de identificare a iazurilor și lacurilor de acumulare destinate lichidării ar putea fi atribuite Comisiilor pentru Situații Excepționale, adică realizate în condițiile situațiilor excepționale. Ținând cont de complexitatea și riscul asociat construcțiilor hidrotehnice, care implică factori de securitate structurală, protecție a sănătății populației și stabilitate ecologică, este necesară o abordare tehnico- administrativă integrată, nu una de urgență. Din aceste considerente, ar fi eficient și lucrativ instituirea unei comisii tehnico-specializată, distincte de CSE, care să includă reprezentanți ai Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, Agenției de Mediu, Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru; funcționari publici/specialiști în domeniul fondului funciar și cadastrului/ reprezentanți ai autorităților publice locale de nivelul corespunzător; specialiști în hidrotehnie și siguranța construcțiilor. Această comisie ar asigura coordonarea legală și tehnică a procesului de identificare și ar garanta că evaluarea nivelului de risc al barajelor se face din perspectiva asigurării securității publice, a sănătății populației și a protecției mediului, în deplină conformitate cu Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și Legea apelor nr. 272/2011.	aferente”. Etapa de examinare prealabilă a stării tehnice a barajului se face prin observații vizuale preliminare și în cazul aprecierii vizuale a stării nesatisfăcătoare cu risc iminent de surpare sau cedare, conform art. 12 alin. (12) din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, toate autoritățile publice au obligația de a transmite Centrului Național de Management al Crizelor informații privind riscurile potențiale ce pot conduce la manifestarea unor situații de criză. Inclusiv, conform pct. 13 din Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, în cazul apariției unor deteriorări sau abateri de la funcționarea normală a construcțiilor și a utilajului, proprietarul barajului lacului de acumulare/iazului/heleșteului este obligat să organizeze imediat efectuarea expertizei tehnice cu participarea experților tehnici atestați. În situațiile de confirmare a deteriorărilor sau a abaterilor, proprietarul se obligă să întreprindă măsurile necesare pentru înlăturarea acestora de către organizații/entități atestate în domeniul proiectării și edificării construcțiilor hidrotehnice. Subsidiar, la caz, în punctele 19 și 20 din proiectul normei se prevede obligația, conform prevederilor art. 260 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și pct. 12, 13 și 41 din Regulamentul-tip
--	---	---

		de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, de efectuare a expertizării tehnice de către proprietar în cazul aprecierii vizuale a stării tehnice drept satisfăcătoare sau nesatisfăcătoare, și a construcțiilor existente care au o evoluție periculoasă sau care au suferit avarieri în urma accidentelor, stabilite în urma unei expertize tehnice, a construcțiilor care se află în situații speciale din punctul de vedere al siguranței. Astfel, crearea unei comisii suplimentare pentru estimarea stării tehnice a barajelor cu participarea reprezentanților din instituțiile indicate nu își are rostul. Inclusiv din considerentul excedării competențelor Agenției de Mediu și a Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru. Ce ține de Administrația Națională „Apele Moldovei” (ANAM), din lipsa de resurse umane suficiente pentru ieșirea în teritoriu la aproximativ 7000 de iazuri și lacuri de acumulare, a lipsei resurselor financiare pentru organizarea acestor deplasări, concomitent ținând cont de responsabilitățile administrațiilor publice locale și ale proprietarilor cu referire la caz, reprezentanții ANAM nu pot fi incluși ca membri ai comisiei la etapa preliminară de inventariere. În punctul 11 și nota de fundamentare au fost operate modificări, în baza avizului Ministerului
--	--	---

	feroviare se realizează prin corelarea datelor disponibile pe geoportalurile tematice ale entităților publice responsabile de datele spațiale cu produsele cartografice de pe geoportalurile tematice ale entităților publice competente pe domeniile respective.) formularea „corelarea datelor disponibile pe geoportalurile tematice ale entităților publice responsabile de datele spațiale cu produsele cartografice de pe geoportalurile tematice ale entităților publice competente pe domeniile respective” este ambiguă și tautologică. Ambele categorii menționate („date disponibile” și „produse cartografice”) provin, în esență, din aceleași surse – geoportaluri tematice și fac parte din aceeași categorie – seturi de date spațiale. Distincția între „date” și „produse cartografice” nu este definită, ceea ce poate genera interpretări diferite privind responsabilitățile instituționale. Din punct de vedere tehnic și juridic, potrivit Legii nr. 254/2016 privind infrastructura națională de date spațiale, corelarea se realizează între seturi de date spațiale provenite de la entitățile publice responsabile, nu între date și produse cartografice ca forme distincte. Reglementarea normativă va fi dificil de aplicat în practică, în special pentru autoritățile administrației publice locale, care nu dispun, de regulă, de specialiști în domeniul sistemelor informaționale geografice (GIS) sau de infrastructura tehnică necesară pentru corelarea datelor spațiale între geoportaluri tematice. Obiecția este valabilă și pentru pct. 22 (Confirmarea secării iazurilor/lacurilor de acumulare se face urmare examinării suprapunerii produselor cartografice de pe geoportalurile	care îndeplinesc și funcția suplimentară de obiect al infrastructurii rutiere sau feroviare prin intermediul geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale geodata.gov.md., seturile de date <i>utilități publice</i>. Acest set de date include atât rețeaua infrastructurii rutiere și feroviare, cât și cea hidrografică.
--	---	--

	tematice ale entităților publice și nota de confirmare emisă de către autoritatea administrației publice locale.) norma poartă un caracter declarativ și este dificil de aplicat în practică. Reliefăm că în conformitate cu Legea nr. 254/2016, datele spațiale sunt grupate în trei anexe și distribuite în 32 de categorii tematice, necesare pentru constituirea cu succes a unui mecanism de gestionare a datelor spațiale la nivel national. Aceste date sunt administrate de către entitățile publice responsabile, indicate în Hotărârea Guvernului nr. 458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale. În speță, în scopul identificării barajelor care îndeplinesc funcții suplimentare de infrastructură rutieră sau feroviară, ar fi oportun utilizarea următoarelor seturi de date spațiale, care pot asigura corelarea corectă între infrastructura hidrotehnică și cea rutieră/feroviară: - „Hidrografie” (entitățile publice responsabile Ministerul Mediului, „Apele Moldovei”) - „Rețele de transport” (ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) - „Elevație” (Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, ÎS „INGEOCAD”) - „Ortoimagini” (Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, ÎS „INGEOCAD”) - „ Zone de administrare/reglementare” (Ministerul Mediului) - „ Zone de risc natural” (Ministerul Afacerilor Interne,	
--	---	--

	IGSU, Ministerul Mediului, SHS) - „Unități administrativ-teritoriale” (Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, IP Cadastrul Bunurilor Imobile). Per ansamblu, dacă evaluăm nivelul de completitudine a metadatelor și a gradului de publicare a seturilor de date spațiale (în baza informației plasate pe pagina web INDS www.indsgov.md care constituie sursa informațională principală din domeniu), constatăm că infrastructura națională de date spațiale include un număr limitat de seturi complet dezvoltate și standardizate. La caz, pentru seturile de date care se corelează în procesul de identificare a barajelor cu funcție rutieră sau feroviară, se conturează următoarea situație: seturile Rețele de transport, Elevație, Ortoimagini și Unități administrativ-teritoriale sunt seturi cu metadata și date complete (seturi existente). În partea ce ține de Hidrografie există set cu metadata, dar fără date pentru utilizare și reutilizare. La fel, Zone de risc natural, setul are asigurare cu metadata doar pe anumite domenii. Acestea reflectă un progres parțial, întrucât există o bază de metadata, dar nu există date accesibile/utilizabile, ceea ce limitează interoperabilitatea reală. Iar pentru Zone de administrare/ reglementare, fără metadata și fără date (seturi neexistente). În concluzie, pentru a asigura aplicabilitatea practică și interoperabilitatea procesului de identificare a barajelor care îndeplinesc funcții suplimentare de infrastructură rutieră sau feroviară, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” ar trebui să fortifice capacitatea tehnică și operațională în domeniul gestionării	
--	---	--

	și utilizării seturilor de date spațiale, în cooperare cu Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, în calitate de autoritate coordonatoare a infrastructurii naționale de date spațiale, precum și să stabilească mecanisme de cooperare instituțională între entitățile publice responsabile și autoritățile locale care gestionează terenurile și obiectivele respective. Această cooperare tehnică și instituțională va permite eficientizarea procesului de examinare și selectare prealabilă a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării, în condiții de siguranță, transparență și fundamentare tehnico-juridică solidă. La pct. 24. Formularea actuală ar putea să limiteze atribuțiile IP „Apele Moldovei” la constatarea contravenției și sesizarea organelor competente, fără a reglementa modalitatea de intervenție în cazurile grave. Or, din perspectiva protecției mediului și a siguranței publice, există situații în care degradarea barajului sau construcția ilegală poate crea un pericol iminent, justificând măsuri administrative, civile sau penale suplimentare. Prin urmare, textul trebuie să reflecte caracterul gradual al răspunderii și posibilitatea sesizării instanței pentru executare silită. Se propune completarea pct. 24 după cum urmează: „În aceste cazuri, IP ‘Apele Moldovei’ sesizează autoritățile competente pentru constatarea contravenției sau, după caz, a infracțiunii, și sesizează instanța de judecată pentru executarea silită a măsurilor de desființare.” Această formulare asigură coerență între regimul contravențional, penal și cel administrativ-executoriu, eliminând vidul	Se acceptă parțial. Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” nu deține calitatea de agent constator. În pct. 24 au fost operate modificări prin indicarea entităților responsabile cu funcție de agenți constatori, conform art. 408² și 423¹⁰ Cod contravențional nr. 218/2008, în cazurile statuate în art. 179 din aceeași normă, de executare a construcțiilor de orice categorie indiferent de tipul de proprietate și de destinație, fără autorizație de construcție, eliberată în modul stabilit.
--	---	---

	Totodată, criteriul „punctaj negativ semnificativ” este lipsit de determinare normativă. Nu se definește ce reprezintă „semnificativ” și care este pragul valoric al punctajului ce atrage aplicarea procedurii de lichidare, nu se precizează dacă „semnificativ” înseamnă „≤ 0” sau un alt interval. Având în vedere că pragul pentru dispunerea lichidării este deja stabilit numeric și obiectiv la pct. 32.1 ($PT \leq 0$), propunem ca termenul „punctaj negativ semnificativ” să fie înlocuit cu formularea exactă din pct. 32.1 — „în cazul în care $PT \leq 0$.” La pct. 62. Reglementarea actuală privind despăgubirile nu prevede un mecanism clar de evaluare și control al valorii de bilanț, ceea ce poate genera discrepanțe între valoarea contabilă și cea reală de piață. Această situație creează riscul supraevaluării artificiale a construcțiilor hidrotehnice, cu impact asupra fondurilor publice utilizate la expropriere. Pentru a preveni asemenea riscuri, este necesar ca metodologia să introducă limite clare și criterii obiective de determinare a despăgubirii. Principiul proporționalității impune ca despăgubirea să reflecte valoarea reală a bunului, stabilită prin evaluare independentă, și să excludă beneficiile ipotetice. Formulare recomandată: (1) Quantumul despăgubirii se stabilește în baza valorii de bilanț a construcției hidrotehnice, însă nu poate depăși valoarea de piață determinată prin evaluare efectuată de un evaluator autorizat. (2) În despăgubire pot fi incluse, după caz, investițiile efectuate, evaluate conform valorii de bilanț, dar în limita	extrage anumite substanțe chimice din sol și apă, este o altă modalitate de aplicare a analizei prin metoda de fitoremediere. Se acceptă. În pct. 62 au fost operate modificări cu trimitere la Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 și a Regulamentului privind modul de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice a obiectului exproprierii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 660/2006.
--	--	--

	valorii de piață, precum și beneficiul nerealizat, care nu poate depăși media anuală a beneficiului. Această reglementare se aliniază Legii nr. 488/1999 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, oferind echilibru între interesele proprietarului și protecția bugetului public. Totodată, formularea propusă garantează transparența și verificabilitatea datelor financiare, evitând evaluările arbitrare. Pct. nou – Finanțarea lucrărilor de lichidare și post utilizare Proiectul metodologiei nu conține prevederi privind finanțarea lucrărilor de expertiză, proiectare, lichidare și post utilizare a barajelor, deși aceste activități presupun costuri considerabile și competențe partajate. În lipsa unei norme exprese, aplicarea metodologiei riscă să fie formală, deoarece autoritățile locale nu vor dispune de temei bugetar pentru intervenție. Se propune introducerea unei prevederi noi, care să reglementeze explicit sursele de finanțare și responsabilitățile instituționale: (1) Lucrările de expertizare, proiectare, lichidare și post utilizare se finanțează din bugetele autorităților publice locale, din fondurile naționale, ori din surse atrase. (2) În cazul barajelor aflate în proprietate privată, cheltuielile se suportă de către proprietar, cu posibilitatea cofinanțării în baza acordurilor de parteneriat public-privat. În sensul art. 3 lit. c) și e) din Legea protecției mediului nr. 1515/1993, responsabilitatea pentru prejudiciul adus mediului și utilizarea cu plată a resurselor naturale presupun aplicarea principiului „poluatorul plătește” și respectarea proporționalității dintre valoarea economică	Se acceptă parțial. Proiectul de act normativ, după cum este formulat la pct. 2, are drept scop evaluarea iazurilor și a lacurilor de acumulare, în baza criteriilor cumulative în funcție de condițiile de siguranță, de mediu, de dezvoltare socio-economică și de dimensiuni, în vederea stabilirii necesității existenței acestora și a întreprinderii măsurilor corespunzătoare în dependență de rezultatul obținut. Iar asigurarea procesului de realizare a desființării, prin parcurgerea tuturor etapelor corespunzătoare prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, și cea de suportare a cheltuielilor revine proprietarului/propietarilor barajului. Întru motivarea suplimentară de acceptare benevolă a desființării barajului de către proprietarul acestuia, prin descărcarea parțială de sarcina de suportare a costurilor, cât și ținând cont de interesul public de prevenire sau de lichidare a oricăror riscuri de producere a unor situații excepționale, în pct. 59.1 au fost operate modificări prin prevederea
--	--	--

	reală a bunului și impactul său asupra mediului. Prin urmare, despăgubirile și alocările financiare aferente trebuie determinate nu doar pe criterii contabile, ci și pe criterii de echilibru ecologic și de interes public, asigurând o abordare integrată între protecția mediului, siguranța construcțiilor hidrotehnice și utilizarea rațională a resurselor.	posibilității de încheiere a contractului de societate civilă în condițiile legii, cu scopul de contribuie cu resurse financiare din partea administrației publice locale, inclusiv prin aplicarea la finanțare din fondurile naționale sau de atragere a altor surse externe. O astfel de soluție este una potrivită și pertinentă, atât financiar cât și ca timp, în raport cu necesitatea suportării tuturor cheltuielilor de către administrația publică locală în caz de demolare silită și a necesității de recuperare a acestora din contul proprietarul barajului prin intermediul instanțelor de judecată.
EcoContact nr. 39-EC/2025 din 09.12.2025	AO „EcoContact” a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și lacurilor de acumulare destinate lichidării (număr unic 796/MM/2025), transmis pentru informare tuturor participanților la avizare, conform pct. 231 din Regulamentul Guvernului, prin scrisoarea Ministerului Mediului nr. 08-07/3259 din 02.12.2025. În urma analizei proiectului definitivat în baza propunerilor, obiecțiilor și recomandărilor expuse în procesul de avizare și consultare publică, constatăm că o parte semnificativă a obiecțiilor și propunerilor înaintate a fost valorificată de autorul proiectului, contribuind la îmbunătățirea clarității și aplicabilității metodologiei. Cu toate acestea, identificăm anumite aspecte care necesită concretizări și ajustări de formulare, pentru a reflecta în mod deplin sensul intenționat și pentru a asigura coerența normativă, claritatea terminologică și eficiența implementării actului.	Se acceptă.

	În acest sens, prezentăm în continuare observațiile aferente acestor aspecte. 1) La pct. 10, („Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea, și cele de nivel special, sunt informate oficial...”), considerăm necesară o concretizare privind rolul distinct al entităților locale în corelație cu regimul proprietății în domeniul apelor, astfel cum este stabilit prin art. 11 din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice. Potrivit art. 11 alin. (2) din Legea nr. 29/2018, terenurile fondului apelor, precum albiile ale pâraielor, cuvete ale lacurilor de acumulare, iazurilor, heleșteielor, terenuri ale fâșiilor riverane de protecție a apei, inclusiv cele amplasate pe teritoriul a două sau mai multor unități administrativ-teritoriale, dreptul de proprietate asupra acestora fiind stabilit în cote-părți corespunzătoare dreptului deținut asupra terenului, terenuri aferente barajelor, digurilor de protecție contra inundațiilor, sistemelor de irigare, sistemelor de desecare și altor construcții hidrotehnice, cu excepția bunurilor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b), țin de domeniul public al unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi. Această normă se aplică tuturor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, inclusiv celor din UTA Găgăuzia. Potrivit art. 11 alin. (4) din Legea nr. 29/2018, de domeniul public al municipiilor Chișinău și Bălți țin bunurile specificate la alin. (2), adică terenurile fondului apelor amplasate nemijlocit pe teritoriul orașului în care își are reședința municipiul. În partea ce ține de bunurile	Nu se acceptă. Textul „Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea, și cele de nivel special, sunt informate oficial, de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, despre inițierea inventarierii și sunt invitate să colaboreze prin furnizarea de informații” se referă la informarea și invitarea la colaborare a acestor instituții în contextul calității lor atât de proprietari de obiecte acvatice cât și a funcției executive de a asigura prevenirea situațiilor excepționale. Atât conform Legii nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă cât și conform noii legi, Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, Comisia pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul întâi și corespunzător noii prevederi, structurile locale aferente Comisiei Naționale de Management al Crizelor au funcții executive de a asigura <u>prevenirea</u> situațiilor excepționale. Astfel, conform art. 10 lit. f) și art. 17 din Legii cu privire la protecția civilă nr. 271/1994 și art. 6 alin. (2) din Legea nr. 248/2025 toate autoritățile și instituțiile publice au responsabilitatea de a realiza propriile evaluări sectoriale ale riscurilor ce pot conduce la declanșarea unor situații de criză în domeniile lor
--	---	--

	prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018, terenurile fondului apelor, precum albiile râurilor, cuvete ale lacurilor de acumulare, iazurilor, heleșteielor, terenuri ale fâșiilor riverane de protecție a apei, inclusiv cele intersectate de linia frontierei de stat, terenuri aferente barajelor, digurilor de protecție contra inundațiilor, sistemelor de irigare, sistemelor de desecare și altor construcții hidrotehnice, clasificate drept bunuri de importanță națională conform cadrului normativ sau după natura lor, formează parte a domeniului public al statului. În această ordine de idei, rezultă că autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, cu excepția municipiilor Chișinău și Bălți, nu exercită împuterniciri de proprietar al terenurilor fondului apelor. Prin urmare, autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi (inclusiv cele din UTA Găgăuzia) și municipiile Chișinău și Bălți sunt potențiali titulari ai dreptului de proprietate asupra terenurilor fondului apelor și trebuie tratate în proiect ca entități direct responsabile pentru furnizarea informațiilor privind statutul juridic, situația cadastrală și eventualele deficiențe ale infrastructurii hidrotehnice amplasate pe aceste bunuri.	de competență, iar conform art. 12 alin. (1) lit. a) au funcția de coordonare a activității de prevenire. Concomitent, conform art. 6 alin. (3), din ultima normă pre citată, autoritățile și instituțiile publice vor avea în vedere integrarea rezultatelor evaluărilor sectoriale de risc și ale evaluării naționale de risc în activitățile de elaborare a documentelor de planificare pentru situații de criză, de continuitate a activităților, precum și a documentelor de planificare urbană, de creștere a rezilienței infrastructurii sau de adaptare climatică. Iar, conform alin. (4) evaluarea națională de risc se realizează la fiecare 5 ani sau în cazul unor schimbări majore ale mediului de securitate, cu actualizarea anuală a Planului național de management al crizelor. Conform art. 38 alin. (1), din aceeași normă, la nivel de municipiu, de oraș și de sat se înființează comisii locale permanente de management al situațiilor de criză pentru asigurarea funcției de coordonare pentru <u>avertizarea timpurie</u>, pregătirea, răspunsul la situația excepțională și recuperarea după urgențe sau crize. Corespunzător avizului Ministerului Afacerilor Interne la acest proiect de act normativ, în vederea alinierii la prevederile art. 24 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, textul „Comisia pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul întâi” a fost substituit cu textul „Comisia Națională de
--	---	--

		Management al Crizelor și structurile locale aferente”. Etapa de examinare prealabilă a stării tehnice a barajului se face prin observații vizuale preliminare și în cazul aprecierii vizuale a stării nesatisfăcătoare cu risc iminent de surpare sau cedare, conform art. 12 alin. (12) din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, toate autoritățile publice au obligația de a transmite Centrului Național de Management al Crizelor informații privind riscurile potențiale ce pot conduce la manifestarea unor situații de criză. Subsidiar, în conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) lit. e), alin. (2) și alin. (3) al Legii apelor nr. 272/2011, întreținerea corpurilor de apă de suprafață (iazuri/lacuri de acumulare) include și inventarierea anuală și evaluarea stării construcțiilor hidrotehnice ale iazurilor și lacurilor antropice din țară de către fiecare gestionar/proprietar. În acest sens, atât Administrația Națională „Apele Moldovei” cât și autoritățile publice locale sunt obligate să țină evidența construcțiilor hidrotehnice ale iazurilor și lacurilor de acumulare din gestiune. Mai mult ca atât, formularul-tip va conține date necesare, cunoscute doar de autoritatea publică locală, spre exemplu, anul construcției, documentație tehnică, existența unei sonde în raza de 1 km, existența unui drum local pe baraj, informații despre folosința
--	--	--

	2) La pct. 16, formularea potrivit căreia identificarea barajelor cu funcție suplimentară de obiect al infrastructurii rutiere sau feroviare „se realizează prin intermediul geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale (geodata.gov.md), a setului de date utilități publice” nu corespunde cadrului juridic privind administrarea infrastructurii naționale de date spațiale. Domeniul https://geodata.gov.md este geoportalul tematic distinct al Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru (a se vedea pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 212/2022), însă nu este consacrat prin legislație ca „geoportal al infrastructurii naționale de date spațiale”. Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale este geoportalul național (http://geoportalinds.gov.md). Potrivit pct. 21 din Conceptul Sistemul informațional geografic de stat „Geoportalul tematic pentru datele spațiale ale Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 212/2022, geoportalului tematic (geodata.gov.md) conține următoarele seturi de date spațiale: ortoimagini, elevație, sisteme de coordonate, denumiri geografice, hărți topografice la diverse scări, alte produse cartografice create în baza Legii nr. 778/2001. Deci, acest geoportal nu include seturile de date Rețele de transport (rețele de transport rutier, feroviar, aerian, pe apă și infrastructura asociată, precum și legăturile între diferite rețele.), Hidrografie (elementele hidrografice, precum și toate celelalte corpuri de apă și elementele legate de	iazului/lacului de acumulare. Se acceptă. La punctele 16, 17.4., 22 și 54.5. au fost operate modificări. Cuvintele „sau imagini satelitare” au fost excluse, pe motiv că imaginile satelitare sunt o înregistrare brută, de obicei cu distorsiuni, care necesită procesare (ortorectificare) pentru a fi folosită în aplicații precise. Textul „produse cartografice de pe geoportalurile tematice ale entităților publice responsabile de datele spațiale” este formulat similar textului din pct. 32 alin. 4) din Regulamentul privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 63/2019, act normativ a cărui autor de proiect sunt Agenția Proprietății Publice și Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, deci se consideră a fi corespunzător.
--	--	---

	acestea, inclusiv bazinele și subbazinele hidrografice). Astfel, sunt eronate trimiterea la „setul de date utilități publice” și argumentele din sinteză „Acest set de date include atât rețeaua infrastructurii rutiere și feroviare, cât și cea hidrografică”. Setul de date spațiale Servicii de utilități publice și alte servicii publice include servicii de utilitate publică precum sistemele de canalizare, de gestionare a deșeurilor, de aprovizionare cu energie electrică, gaze naturale și apă, rețelele de comunicații electronice, de asemenea servicii administrative și sociale publice precum adăposturi de protecție civilă, școli și spitale (a se vedea anexa nr. 3 la Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale). În opinia noastră, utilizarea geoportalului tematic geodata.gov.md ca instrument principal și obligatoriu pentru identificarea unor obiective tehnice specifice (baraje cu funcție rutieră/feroviară) poate conduce la erori, întrucât geoportalul citat nu conține — și nu este obligat să conțină — asemenea date. Obiecția este valabilă și pentru pct. 22 (care prezintă ambiguitate privind „geoportalurile tematice ale entităților publice”). Formularea potrivit căreia „confirmarea secării iazurilor/lacurilor de acumulare se face urmare examinării suprapunerii produselor cartografice de pe geoportalurile tematice ale entităților publice” ridică probleme similare de coerență normativă și conformitate cu legislația în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale. În vederea asigurării coerenței normative și a alinierii proiectului la cadrul legal aplicabil în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale,	
--	---	--

	considerăm oportun ca autorul să solicite opinia Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, în calitate sa organ central de specialitate în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale, creator de date spațiale și autoritate coordonatoare, responsabilă de dezvoltarea acesteia. Clarificarea acestor aspecte ar permite stabilirea expresă a surselor oficiale de date ce urmează a fi utilizate și ar preveni interpretările neuniforme în aplicarea metodologiei. 3) La pct. 32, reiterăm obiecția referitor la menționarea suplimentară a sintagmei „pe motivul...”, ceea ce creează impresia că decizia de, remediere/reabilitare sau menținere ar putea fi fundamentată și pe alte temeiuri decât rezultatul numeric al analizei multicriteriale, diminuând astfel obiectivitatea procesului de evaluare. Punctajul total (PT) reprezintă deja rezultatul integrat al analizei multicriteriale, care încorporează toți factorii de evaluare (siguranță, mediu, utilitate etc.), iar riscurile sunt moderate/gestionabile și, în consecință, nu este necesară și nici adecvată introducerea justificărilor suplimentare în textul metodologiei. Deși în sinteză autorul proiectului indică acceptarea obiecției, observăm că la subpunctele 32.2 și 32.3 se utilizează în continuare formulările „pe motivul existenței utilității, dar coexistă riscuri/deficiențe ce necesită lucrări”, „pe motiv de utilitate pronunțată (socio-economică/atenuare risc), iar riscurile sunt moderate/gestionabile”. Aceste formulări mențin aceeași problematică identificată inițial, întrucât reintroduc	Se acceptă. La punctele 32.2., 32.3. și 57 au fost operate modificări.
--	--	--

	elemente de justificare subiectivă într-o etapă decizională care trebuie să fie guvernată exclusiv de criteriile și punctajul obținute în urma analizei multicriteriale. În acest context, reiterăm necesitatea eliminării acestor expresii și păstrării unei formulări strict tehnice, care să reflecte exclusiv intervalele de PT ca bază pentru stabilirea măsurii (lichidare, remediere/reabilitare, menținere), în vederea asigurării caracterului obiectiv, transparent și neechivoc al metodologiei. Opinăm că punctajul total (PT) exprimă suficient și exhaustiv rezultatul analizei multicriteriale, întrucât acesta integrează deja toate elementele relevante (utilitate, siguranță, risc, impact asupra mediului etc.). Prin urmare, nu este necesară reluarea acestor justificări în textul subpunctelor, întrucât aceasta poate genera confuzii interpretative. Dacă autorul proiectului consideră totuși utilă prezentarea unor explicații privind logica intervalelor de PT, propunem ca acestea să fie oferite separat.	
EcoContact mesaj pe poșta electronică la 26.12.2025	Lipsa comentariilor suplimentare după avizarea repetată a proiectului.	Se acceptă.
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/22678 din 16.12.2025	Raportul de expertiză anticorupție Nr. EHG25/11048 din 16.12.2025 Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului: Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea	

	nr.100/2017 cu privire la actele normative. Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului: În contextul normei de la art. 9 al Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, menționăm că autorul proiectului a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de hotărâre. În acest sens, autorul a publicat un anunț pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 19 aprilie 2024 și, repetat, la 04 septembrie 2025. Totodată, proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 22 octombrie 2025. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art. 11 alin. (22) și art. 12 alin. (2) al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Scopul anunțat și scopul real al proiectului: Potrivit proiectului, acesta are drept scop evaluarea iazurilor și lacurilor de acumulare, în vederea stabilirii necesității existenței acestora și a întreprinderii măsurilor corespunzătoare, în dependență de rezultatul obținut. Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune reglementarea: -) procedurii de identificare, examinare și selectare	
--	---	--

	prealabilă a iazurilor și lacurilor de acumulare cu structura de rezistență a barajelor aflată în situație de risc; -) analizei multicriteriale pentru stabilirea fiabilității și a impacturilor existenței iazurilor și lacurilor de acumulare; -) măsurilor de remediere a iazurilor și lacurilor de acumulare și procedurii de lichidare; -) măsurilor de remediere și amenajare a terenurilor. Prin urmare, conchidem că scopul menționat în proiect corespunde scopului real al acestuia. Interesul public și interesele private promovate prin proiect: Prevederile proiectului promovează interesele Guvernului, în ceea ce privește: -) inventarierea multicriterială a tuturor iazurilor, lacurilor de acumulare și heleșteilor pentru identificarea celor ale căror structură se află în situație de risc și pot deveni o sursă de pericol pentru comunități, în cazul ruperii sau cedării barajelor, cauzând inundații cu consecințe grave asupra comunităților, inclusiv distrugerea proprietăților, infrastructurii și pierderea vieților omenești; -) identificarea corpurilor de apă unice și indivizibile ale căror existență, prin starea lor degradată, are un impact negativ sau chiar nefast asupra mediului. Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public. Justificarea soluțiilor proiectului: În nota de fundamentare sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului actului normativ, obiectivele urmărite și soluțiile propuse,	
--	--	--

	analiza impactului de reglementare, avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ, modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent, măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ. Astfel, considerăm că nota de fundamentare conține o justificare suficientă a necesității promovării proiectului de act normativ. Argumentarea economică-financiară: Conform art. 30 lit. d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”. În nota de fundamentare autorul a menționat că punerea în aplicare a metodologiei nu va genera costuri. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului: Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017. Coerența legislativă a proiectului: În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect: Prevederile proiectului reglementează activitatea: -) Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” – în calitate de entitate responsabilă pentru organizarea și coordonarea procedurii de identificare, examinarea și selectarea prealabilă a iazurilor și a lacurilor	
--	--	--

	de acumulare destinate lichidării; -) autorităților administrației publice locale – privind identificarea și comunicarea riscurilor potențiale, care pot conduce la declanșarea unor situații de urgență și/sau excepționale; asigurarea procedurii de lichidare în mod silit a iazurilor și lacurilor de acumulare; -) Inspectoratului Național de Supraveghere Tehnică – în ce privește notificarea proprietarului barajului, cu referire la necesitatea efectuării expertizei tehnice a construcției; efectuarea controlului și întreprinderii măsurilor de rigoare în cazul în care durata de existență a barajelor este depășită. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului: Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului. <u>Concluzia expertizei:</u> Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării a fost elaborat de către Ministerul Mediului, în scopul evaluarea iazurilor și lacurilor de acumulare, în vederea stabilirii necesității existenței acestora și a întreprinderii măsurilor corespunzătoare, în dependență de rezultatul obținut. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.	Se acceptă.
--	--	---------------------------

	Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la: -) inventarierea multicriterială a tuturor iazurilor, lacurilor de acumulare și heleșteielor pentru identificarea celor ale căror structură se află în situație de risc și pot deveni o sursă de pericol pentru comunități, în cazul ruperii sau cedării barajelor, cauzând inundații cu consecințe grave asupra comunităților, inclusiv distrugerea proprietăților, infrastructurii și pierderea vieților omenești; -) identificarea corpurilor de apă unice și indivizibile ale căror existență, prin starea lor degradată, are un impact negativ sau chiar nefast asupra mediului.	
Ministerul Justiției nr. 04/2-12573 din 18.12.2025	Ministerul Justiției a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de identificare a iazurilor și a lacurilor de acumulare destinate lichidării (număr unic 796/MM/2025) și, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele. În contextul notei de fundamentare, sub aspectul intenției de reglementare, elaborarea proiectului de act normativ rezultă din prevederile: - Planului național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024. - art. 33 alin. (4) din Legea apelor nr. 272/2011, care prevede atribuțiile Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” de a identifica iazurile și lacurile de acumulare care urmează a fi lichidate și de a întocmi o listă în acest sens, conform Metodologiei de identificare a iazurilor și lacurilor de acumulare destinate lichidării, aprobată de Guvern.	

	Pe plan redacțional, sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, sunt de semnalat următoarele observații și sugestii: Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului: În clauza de adoptare, având în vedere că Legea apelor nr. 272/2011 a suferit mai multe modificări, după sursa de publicare a acesteia, se va indica textul „, , cu modificările ulterioare,”. Cu referire la conținutul proiectului Metodologiei: La pct. 3, sugerăm excluderea cuvintelor „și heleșteielor”, deoarece depășesc limitele competenței instituite potrivit art. 33 alin. (4) din Legea apelor nr. 272/2011. În acest context, se va revizui întreg conținutul proiectului Metodologiei. Pornind de la dispoziția expusă la pct. 1 din proiectul Metodologiei, se constată că această Metodologie urmează să reglementeze procedura de identificare, examinare și selectare prealabilă a iazurilor și a lacurilor de acumulare cu structura de rezistență a barajelor aflată în situație de risc, analiza multicriterială pentru stabilirea fiabilității și a impacturilor existenței acestora, procedura de lichidare și măsurile de remediere și amenajare a terenurilor. Aceste obiective, potrivit art. 33 alin. (4) din Legea apelor nr. 272/2011, trebuie implementate de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”. Prin urmare, sugerăm autorului să revadă și reformuleze în acest sens conținutul propus la pct. 4, având în vedere că	Se acceptă. Se acceptă. La punctele 3, 4, 5, 13, 26 și în Nota de fundamentare au fost operate modificări. Se acceptă.
--	--	--

	potrivit art. 19⁵ din Legea apelor nr. 272/2011 întreținerea, remedierea, reparația, urmărirea comportării în exploatare, efectuarea inspecțiilor periodice și a expertizelor tehnice ale construcțiilor hidrotehnice se realizează în mod obligatoriu și se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și ale Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016. Astfel, în conformitate cu art. 274 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, proprietarii construcțiilor au următoarele obligații cu privire la intervențiile în timp asupra construcțiilor existente: a) asigură efectuarea lucrărilor de întreținere și de reparații curente pentru a preveni apariția unor deteriorări importante; b) asigură elaborarea și verificarea tehnică a documentației de proiect pentru lucrările de refacere sau de modernizare; c) asigură respectarea normativelor tehnice în construcții privind execuția lucrărilor, precum și verificarea, pe parcursul execuției și la recepție, a calității acestora de către responsabili tehnici atestați. Totodată, măsurile de intervenții asupra construcțiilor hidrotehnice se stabilesc prin Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016. Mai mult, stabilirea obligativității utilizării Metodologiei prin hotărâre a Guvernului pentru autoritățile administrației publice locale contravine principiului autonomiei locale,	
--	--	--

	potrivit căruia, în exercițiul atribuțiilor sale, administrația publică locală este autonomă în limitele prevăzute de lege. Autonomia locală înseamnă dreptul colectivităților de a-și satisface propriile interese legale fără amestecul autorităților centrale, ea constituie un complex de atribuții date în competența organelor de administrare publică locală. Atribuțiile transmise acestor organe sunt reglementate de lege, iar statul exercită, prin forme specifice, controlul asupra modului în care ele se execută. Recomandăm revizuirea și reformularea soluției normative propuse la pct. 10 și 11. Astfel, sintagmele „Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea” și „Autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile” se vor ajusta la terminologia din Legea nr. 436/2003 privind administrația publică locală, și se vor concretiza entitățile publice vizate, responsabile de comunicarea cu Centrul Național de Management al Crizelor.	Se acceptă. La punctele 10, 11, 11.1. și în Nota de fundamentare au fost operate modificări, la care s-a ținut cont de prevederile art. 6 alin. (2) și (4) din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, care statuează că toate autoritățile și instituțiile publice au responsabilitatea de a realiza propriile evaluări sectoriale ale riscurilor ce pot conduce la declanșarea unor situații de criză în domeniile lor de competență, iar evaluarea națională de risc se realizează la fiecare 5 ani sau în cazul unor schimbări majore ale mediului de securitate, cu actualizarea anuală a Planului național de management al crizelor. Inclusiv, conform prevederilor art. 50 din Legii apelor nr. 272/2011, care prevede obligativitatea întreținerii corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fâșiilor riverane de protecție a apelor, care se bazează pe respectarea obiectivelor de mediu pentru ape menționate la art.
--	---	--

	Complementar, pct. 10 se va reformula, prin punerea accentului pe obligația Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” de a informa autoritățile menționate. La sbp. 12.2, 12.4 și 12.5 autorul va interveni cu completări, în vederea asigurării dispozițiilor proiectului cu conținut clar fără echivoc, care să ofere claritate și precizie în aplicare. Conținutul propus la sbp. 12.7, se va redacta prin indicarea denumirii corecte a actului normativ la care se face referință. La sbp. 15.5, cuvântul „ilicit” se va substitui cu cuvântul „neautorizat” (obiecție valabilă și pentru pct. 25), pentru a ajusta la terminologia Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. La pct. 28, cuvântul „tabelului” urmează a fi succedat de abrevierea „nr.” și numerotarea corespunzătoare (obiecție valabilă pentru toate cazurile similare din proiectul	38, prin inclusivă inventariere anuală și evaluare a stării construcțiilor hidrotehnice ale iazurilor și lacurilor antropice din țară. În context, textul acestor puncte a fost completat și cu necesitatea asigurării activităților de inventariere și completare a fișelor-tip și de către administrațiile publice centrale care dețin în gestiune iazuri/lacuri de acumulare. Se acceptă. Se acceptă. La punctele 12.2, 12.4, 12.5, 17.3 și 54.4 au fost operate modificări, în același context al obiecției. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă.
--	---	---

	Metodologiei). La pct. 60, se va exclude ca fiind excedent textul „ , și în conformitate cu prevederile codului pre citat”. La pct. 76 cuvântul „putând” se va substitui cu cuvântul „poate”. Cu titlu de remarcă generală, textul proiectului se va revizui în sensul eliminării neclarităților și greșelilor gramaticale. Conform prevederilor art. 54 din Legea nr. 100/2017, acesta se expune într-o formulă clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, textul punctelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv, să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări. Verbele utilizate în text se vor expune la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective.	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. La punctele 25, 26, 39, 58.2., 69.2. și în Nota de fundamentare au fost operate modificări.
--	--	---